

P. KRIZOSTOM:

Nocoj...

Nocoj odprt je na stežaj
skrivnostni raj.

Iz njega angelčki
s peruti zlatimi
na zemljo plavajo
in glorio prepevajo.

Poznam ta nebeški pozdrav
sredi spečih planjav.
To je pesem nad vse pesmi sveta,
božični noči sami razodeta
v veliko skrivnost.

Kako jasno gori
ljubezni večne Modrost
sredi svete noči!

O Jezusček — saj si ti!
Ves si moj.
Tako mi je bilo hudo nocoj.
Bal sem se, da te ne bo.
Po tvoji lepoti mi koprne oko.
Po tvoji dobroti ječi mi srce.
K tebi dvigam trudne roke —
kot križ na stežaj razpete.
Nocoj ostani zmenoj!
In blagoslovi me, nebeško Dete!

Franciškov Betlehem.

Božično razpoloženje je bilo v mojem srcu tisto jutro, ko smo sedeli v železniškem vozu in hiteli proti postaji Grečo (Greccio). Do malega celo pot sem molčal, pa tudi tovariši so bili tihi. Zdelo se mi je, kot da imamo vsi ene in iste misli. Vsi smo dobro poznali Grečo iz knjig, dobro smo vedeli za vse podrobnosti, kako je le-tam postavil sv. Frančišek v sveti noči leta 1223. jaselce, in vsakdo si je ta kraj po svoje naslikal v duši. Zdaj pa smo bili vsi radovedni, kako odgovarja ta dušna slika resnici.

Ko smo zapustili postajo, se nam je naenkrat pokazalo visoko gori mestece in na desni strani še višje v hribih svetišče — Franciškov Betlehem.

Najraje bi bil zaukal od samega veselja. Tudi pri tovariših sem opazil isto. Vsem se je jezik razvezal in pričeli smo brskati po svojih možganih ter iskati vse, karkoli smo kdaj čuli o tem svetem kraju.

Živo smo si predstavljali serafinskega očeta, kako hiti nekaj dni pred božičem tam preko pobočja in kako zakliče vsakemu, ki ga sreča: „Letos hočem obhajati božič na poseben način.“ In ta glas gre nato kot skrivnostni šepet po celi reatinski dolini. „Naš veliki dobrotnik, svetnik naše doline, bo obhajal letos božič na poseben način,“ tako govore ljudje in srca se jim širijo v veselem nemiru in v pričakovanju nečesa izrednega in velikega.

Frančiškov prijatelj vitez Velita je preskrbel tam visoko v svojem gozdu vse potrebno za vprizoritev jaslí, vse, kakor mu je naročil svetnik: „V svojem gozdu poišči votlino, vanjo postavi jaslí, v katerih naj bo slama; pripelji tja vola in oslička in se potruži, da boš v vsem kolikor mogoče posnemal betlehemsko votlino. Želim vsaj enkrat videti s svojimi očmi rojstvo božjega Deteta.“

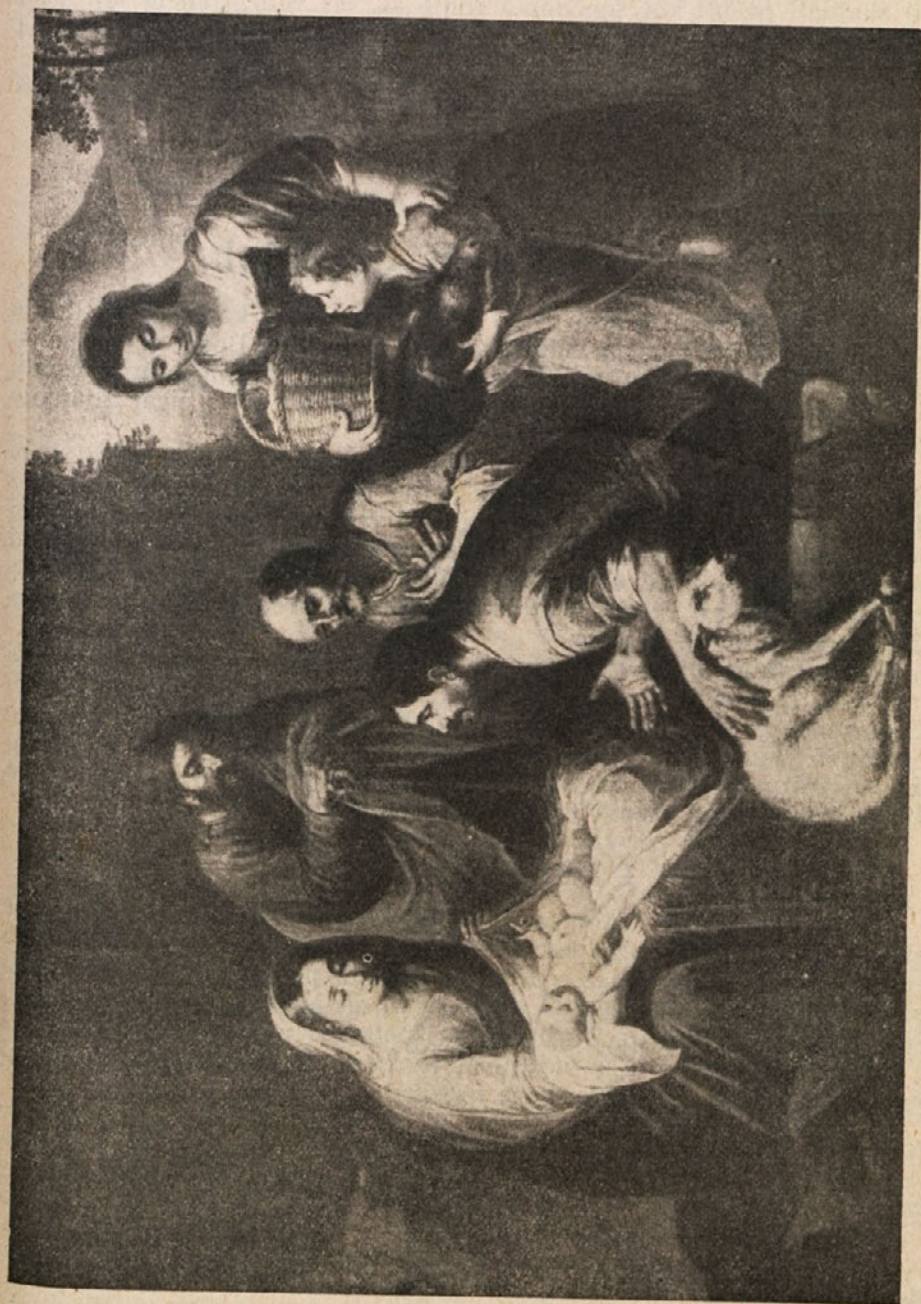
Vse je bilo lepo pripravljeno, ko se je približala ona čudovita sveta noč. Cela reatinska dolina je zatrepetala v velikem veselju. Od vseh strani so prihajale trume s svečkami in bakljami, da bi razsvetlile ono noč, ki je s svojo lučjo premagala temo vseh časov. Noč je postala svetla kot dan in je napolnila vse navzoče z nepopisno sladkostjo. Zadnji je prišel sv. Frančišek in se je zelo razveselil, ko je našel vse lepo pripravljeno.

Tedaj pa je zakipela iz gozda proti jasnim zvezdicam nežna božična pesem. Pristopi mašnik in začne v votlini opravljati najsvetejšo daritev. Sv. Frančišek mu streže kot dijakon in ko odpoje evangelij, se obrne do navzočih in jim prične govoriti z jasnim in močnim glasom o rojstvu ubovega betlehemskega Kralja. In ko tako govori, mu postaja beseda vedno nežnejša in srce se mu vedno bolj razvema v ljubezni do včlovečenega Boga. Naenkrat zagleda sladko zamaknjeni svetnik v jaslicah božje Dete, nepopisno lepo.

Ljudje so strmeli nad tem čudežem in tudi najzakrknjenejši se niso mogli nič več ustavljati milosti novorojenega Kralja. V vsa srca je legel sladek mir in s tem mirom v srcu so se vračale množice v svoje domove.

To so bile Frančiškove prve jaslice — to je bil pričetek upodabljanja jaslí. Frančiškova nežna ljubezen jih je iznašla, njegova pesniško nadahnjena duša jih je ustvarila in dala vsemu katoliškemu svetu.

Frančišek, hvala ti za jaslice! Koliko trdih src se je že ob pogledu nanje omehčalo, koliko grešnikov je krenilo na pot pokore ob premiš-

Murillo: Pastirčki ob jaselecah.

ljevanju jaslic, ob premišljevanju velike skrivnosti Kristusovega rojstva, ki ni nič drugega, kot skrivnost same najčistejše ljubezni.

Take so bile naše misli in taki so bili naši pogovori celo pot navkreber. Čez poldrugo uro smo dospeli tik pred samostan, ki čepi na strmih skalnati pečini kot snežnobel golob — ves veličasten in lep. Pod njim je majhen vrt in velik vinograd, nad njim in okrog njega pa se širi gozd z mogočnim drevjem.

Šli smo naravnost v cerkev. Imel sem srečo, da sem mogel maševati v votlini Frančiškovih jaslic.

P. MODEST:

Po Frančiškovih stopinjah.

Lepa duša v lepem telesu — to je staro pravilo, katerega se ljudje pri presojanju svojega bližnjega jako radi drže. Pogosto pač velja, zmerom pa ne; zakaj tudi izjeme so na mestu. To moramo priznati, kadarkoli se spomnimo na patra Lina iz Parme, čigar življenje hočemo tukaj opisati.

Ako bi vam pokazali njegovo sliko na prvi strani našega spisa, bi najbrž marsikdo obrnil list in bi ga sploh ne prebral. Bledo obličje z globoko zarezanimi potezami, s črnimi ter živahnimi očmi, z dolgo naprej štrlečo brado, res ne kaže nobene lepote. Toda duša, ki je skrita pod hrapavo skorjo je lepa, svetniška. Zdi se, da so se na njem očitno uresničile besede sv. Pisma: Kar je nespametno pred svetom, je Bog izvolil, da bi osramotil modre.

Pater Lin ni bil noben učenjak; tudi s knjigami in pisateljevanjem se ni bavil, pač pa je svoj čas porabil za vse mogoče druge reči. S tem pa nočemo reči, da je bil neizobražen. Po svoji zunanosti je bil zelo preprost in neznaten — sličen bratu Juniperu, spremljevalcu sv. Frančiška; v svoji notranjosti pa je skrival silno odločnost duha, neupogljiva volja je črtala smer vsemu njegovemu delovanju.

I. Odkod in kam?

Pater Lin je kot potomec odlične francoske družine zagledal luč sveta 30. avgusta 1855 v Splitu v Dalmaciji. Njegov ded Peter Sebastijan Maupas (Mopá) je bil rojen v Parizu; preselil pa se je v Dalmacijo za časa Napoleona I., ker ga je le-ta postavil za upravitelja vojaških bolnišnic v ilirski provinci. Z njim je prispela vsa njegova družina ter se tamkaj stalno naselila in se tudi pozneje, ko so francoski vojaki odšli ni mogla ločiti od obale Jadranskega morja.

Mopa-jev najstarejši sin Peter, ki je umrl 1891, je postal škof v Šibeniku in pozneje nadškof v Zadru. Druga dva sinova sta bila avstro-ogrska dvorna svetnika. Četrti sin, Janez, je dovršil svoje študije na vseučilišču v Padovi ter se poročil z gledališko igralko Bozo Marini, ki mu je v srečnem zakonu povila desetero otrok: najmlajši med njimi je v krstni knjigi vpisan pod imenom: Alpinol Ildebrand Umbert Maupas — poznejši pater Lin.

Alpinol — p. Lin je svoja prva dijaška leta preživel na zaderski gimnaziji, kjer je začutil v sebi klic po redovnem življenju. Odzval se je: 1884. l. je bil že novinec pri frančiškanih v Kopru. Stopil pa je kmalu iz novicijata — kaj je bilo vzrok, ne vemo — in se vrnil nazaj k svojim sta-

rišem. Nekaj mesecev nato ga dobimo zopet v novicijatu toskanske frančiškanske provincije, v samostanu Fucecchio (Fučekio) in malo pozneje kot bogoslovca v mestu Pescia (Péšija). Po slovesnih zaobljubah so ga predstojniki l. 1889. poslali za misijonarja v Albanijo, odkoder pa se je moral v najkrajšem času vrniti v Bolonjo, da bi se rešil očesne bolezni, ki ga je napadla. Tukaj mu je tudi nadškof-kardinal Svampa naslednje leto podelil mašniško posvečenje. Opravljal je nato razna redovna in duhovska opravila v samostanih Forli, Rimini, Cortemaggiore (Kortemadžore), dokler ni bil 1894. l. poklican v Parmo, kjer je neumorno deloval do smrti.

Skozi Parmo teče reka, ki se tudi Parma imenuje, in loči mesto v dva dela. Na desnem bregu je naseljeno bogato meščanstvo; na levem, takoimenovanem „drugem bregu“, je sedež siromaštva in pribežališče propalosti. Na tem kraju stoji župna cerkev Marijinega Oznanenja, ki je izročena frančiškanom v oskrbovanje, kamor je bil tudi p. Lin nastavljen za kaplana. L. 1900 je bil imenovan za duhovnega pastirja v kaznilnici pri „Sv. Frančišku“. Podobno delo so mu 1912. l. naložili v Lambruskinijevem zavetišču na vzhodnem delu mesta. Cela Parma je tako postala polje njegove tihe, toda vstrajne delavnosti, ki jo je narekovala krščanska ljubezen.

Ako pa bolj natančno pogledamo, vidimo, da so bili v prvi vrsti najbolj siromašni deli mesta, v katerih se je p. Lin z vso vnemo udeleževal. Tja, kjer so zijali brezdanji prepadi skritih strasti, kjer so bila kotišča zla in edinščine, tja je vleklo svetnika, tam je delal noč in dan brez miru in pokoja. Po zgledu asiškega ubožca je resnično ljubil vse božje stvarstvo, toda za popolnoma zapuščene je imel takó nežno ljubezen, da je v njenem poletu ni bilo mogoče zadržati in ga je tirala včasih do onemoglosti.

Njegova delavnost se je opazila najprej na „drugem bregu“: v onem zloglasnem, gosto naseljenem mestnem okraju, kjer se je že stoletja sém zbiral vsa sodrga in svojat, kamor so se zatekli najbolj propadli izmed izgubljenih. Veliko se je že naredilo za zboljšanje teh žalostnih razmer, veliko več pa se pričakuje in obljublja še dandanes. Podreti bi se morale vse stare stavbe, ki niso hiše, marveč luknje in brlogi, in na njih mesto postaviti človeka vredna stanovanja in npravno življenje bi se dvignilo med tem nesrečnim prebivalstvom.

Pred nedavnim časom — danes je že bolje — si niso upali imovitejši meščani, še manj pa gospe boljših slojev stopiti v to blodišče bede in gorja. Celó stražniki se brez spremstva niso podajali v nevarnost, zakaj vedeli so, da se pri belem dnevu lahko uspe na nje toča v podobi kamenja in opeke.

A Bog ne daj P. Linu reči, da so prebivalci teh brlogov hudobni. Razžalil bi ga. Protestiral bi, češ da jih sam, ki se giblje med njimi bolje pozna. Sicer pa po njegovem mnenju v resnici hudobnih ljudi na svetu sploh ni. To je samo golo obrekovanje. Nesrečnih — gotovo, vse polno, zapuščenih — ah koliko in koliko, zares hudobnih — ne takih ni in jih ni.

V nekaj tednih je bil ponižni frančiškan v Parmi vseh src gospodar; prijatelj, svetovavec, zaupnik vseh. Zvonček na samostanski porti ni imel nikdar miru, naprej in naprej je pel. Vse je iskalo p. Lina, ž njim so morali nujno govoriti; ali je doma? kdaj se vrne?

P. Lin je bil vedno na cesti; najraje se je mudil v ozkih in umazanih ulicah svojega zanemarjenega predmestja. Imel je toliko vsakovrst-

nega opravila: oskrbovati bolnike, tolažiti trpeče, upostavljati mir in edinost, bodriti obupajoče, razdeljevati kruh... Poiskal je duhovne in telesne siromake. Vsepovsod je potrkal na vrata: pri razbojniku kakor pri vlačugi, pri pijancu kakor pri tatici; povsod so mu odpirali, kjerkoli je bilo treba odpomoči zlu, bodi te ali one vrste, omiliti to ali ono gorje. V tem zavrženem kraju niso več tekale solze, ki bi jih p. Lin ne bil znal obrisati in ustaviti; niso več žgale pekoče rane, ki bi jih on ne umel zaceliti in ozdraviti.

Nehvaležnost, ki je plačilo sveta, in zasramovanje, ker bi v sredi tolikega blata lahko padel sum tudi na redovno obleko, sta hitro popolnoma obmolknila, tudi najbolj nesramne ustnice so morale molčati.

(Dalje prihodnjič.)

P. MAVRICIJ O. CAP.:

Sv. Frančišek Seraf. v človeški podobi.

V knjigi Salomonovih pregovorov se bere: „Pot pravičnih pa je kakor luč jutranje svetlobe, ki postaja vedno svetlejša ter se razraste v popoln dan.“ (Preg. 4, 18). Tak pravičen, čigar duhovno življenje se je razcvetalo vedno bujnejše ter se nazadnje razvilo v močno rožo svetosti, je bil tudi sv. Frančišek Asiški. Od ponižne vere in otroškega zaupanja se je povzpел do najvišje čednosti, do čiste božje ljubezni, o kateri se izraža sv. Pavel tako-le: „Sedaj pa ostanemo vera, upanje in ljubezen, te tri. Največja med njimi pa je ljubezen“ (1. Kor. 13, 14). Kar je zlato med kovinami, dijamant med biseri, vrtnica med cveticami, to je božja ljubezen med čednostmi, namreč kraljica, višek in vez vseh čednosti. Iz besed istega sv. Pavla: „Ljubezen je vez popolnosti“ (Kol. 3, 14) sledi namreč, da ljubezen do Boga vse druge čednosti tako rekoč pospešuje, ohranja in skupaj drži. Kjer ni božje ljubezni, tam ne more biti tudi nobene druge prave in pristne čednosti. Ker je torej božja ljubezen tako imenitna in važna čednost, zato se je sv. Frančišek veliko za njo trudil in se v njej tudi sijajno odlikoval. Ljubil je Boga s tako gorečo ljubeznijo, da mu je sv. Čerkev prisodila častni naslov „serafinskega“ svetnika. Kakor se namreč serafini odlikujejo pred drugimi angeli po svoji goreči ljubezni do Boga, tako se je tudi sv. Frančišek odlikoval v tej čednosti pred drugimi svetniki. Če si ogledamo Frančiškovo ljubezen nekoliko natančneje, bomo takoj videli, da je Frančišek ljubil Boga nad vse, da je na Boga rad mislil in da je bil Bogu brezpogojno udan.

1. Boga je ljubil nad vse.

Ko je sv. Frančišek premišljeval različne božje lastnosti, namreč brezmejno božjo moč, nerazumljivo božjo modrost, neskončno božjo dobrotljivost, nepopisno božjo lepoto in neizrekljivo božjo svetost, ter spoznal, da je Bog najvišje, najpopolnejše in najljubeznivejše bitje, tedaj je njegovo srce vzplamtelo v čudoviti ljubezni do njega. Kar nehote mu je prikipel iz srca goreč vzdihljaj: „Moj Bog in moje vse!“ Ta vzdihljaj je postal potem njegovo življensko geslo, katero je neštetokrat ponavljal in kateremu je posvetil vse svoje življenje. Nič drugega ni hotel več ljubiti, kakor edinole Boga.

Najlepši dokaz za njegovo veliko ljubezen do Boga so različne molitve, ki si jih je sam sestavil in jih večkrat opravljal. Ena teh molitev se glasi tako-le: „Gospod, daj, da me sladka sila tvoje goreče ljubezni odtrga od vsega, kar je pod solncem in da me čisto použije, tako da bi zamogel umreti iz ljubezni do tebe, ki si umrl iz ljubezni do mene. Moj Bog in moje vse! Kdo si ti, sladki Gospod, in kdo sem jaz, tvoj hlapec, ubog črviček zemlje? Najsvetejši Gospod, jaz bi te rad ljubil! O Bog ljubezni, tebi sem posvetil svoje srce in svoje telo; če bi vedel še kaj storiti, bi storil in tudi iz vsega srca želim storiti.“ Francišku je bil Bog največji zaklad, na katerega je navezal vse svoje srce in za katerega je živel, delal in trpel. Imel je samo eno željo, namreč Boga vedno bolj ljubiti ter se z Bogom v ljubezni popolnoma združiti. Sv. Francisek je res do pičice natančno izpolnil Kristusovo naročilo: „Ljubi svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vseh svojih moči. To je prva in največja zapoved.“ (Mt. 22, 36).

Tudi nam drugim veljajo Kristusove besede. Vsi brez izjeme moramo ljubiti Boga iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše. Bog je ustvaril naše srce za ljubezen, v prvi vrsti seveda za ljubezen do njega. Čisto krivo in napačno bi bilo, če bi ljubili le druge stvari, za Boga pa bi ne imeli nobene ljubezni. Pred Bogom smo le toliko vredni, kolikor ga ljubimo. Ljubezen božja nam je najbolj potrebna. Brez nje nam vse drugo nič ne pomaga. Če bi bili še tako bogati, če bi si pridobili še toliko ugleda pri ljudeh, če bi se še tako odlikovali v znanosti, umetnosti in dobroti, ne bi pa ljubili Boga, nam vse to za večnost nič ne koristi. Pretresljivo je opisal to resnico sv. Pavel rekoč: „Če bi imel tako mogočno vero, da bi prestavljal gore, ne bi pa imel ljubezni, bi ne bil nič. In če bi vse svoje premoženje razdal med reveže in bi dal sežgati svoje telo, ne bi pa imel ljubezni, mi to nič ne koristi.“ (1. Kor. 13, 1–3).

Pridobitev in ohranitev božje ljubezni bi morala biti naša prva in največja skrb. Zato se moramo neprestano za njo truditi ter jo pogosto obujati, kakor se je za njo trudil in jo pogosto obujal sv. Francisek. V ta namen premišljujemo večkrat neskončno božje veličanstvo in brezmejn božje popolnosti, pokličimo si v spomin neštete dobrote in darove, ki jih dan za dnem prejemamo iz božjih rok, in vtisnimo si globoko v srce, kako je božja ljubezen imenitna in vzvišena čednost, pa bomo z veseljem in z lahkoto ljubili Boga ter tako izpolnili prvo in največjo zapoved.

P. MODEST:

Viri božje milosti.

Neusahljivi vir duhovnega življenja je samò Jezus Kristus. Le tisti, ki neprenehoma srka iz tega vira, more rasti, se spopolnjevati in dovršiti svoje upodabljanje po najvišjem vzoru krščanske popolnosti. Ne on sam, ampak moč, ki jo srka váse, mu k temu pripomore. Ta moč je nadnaravna milost, ki nam jo je Kristus zaslužil in izročil sveti cerkvi, da jo vernikom posreduje.

Božje milosti nam dotekajo po sedmerih zakramentih, po daritvi sv. maše in po zakramentalih. Vse to se vrši po gotovih obredih, ki jih je cerkev tekom stoletij razvila do te stalne oblike, katero imajo danes. Da pa stalnost obredov ne postane duhomorna, zato nam cerkev kot skrbna vzgojiteljica v posameznih dobah cerkvenega leta nudi toliko

raznovrstnosti, da ima vsak vernik zmerom dovolj prilike ohraniti svojo pozornost in obnoviti vnemo za duhovno življenje.

Priznam pa, da se more to zgoditi le tedaj, ako najširši sloji katoliškega ljudstva razumejo verske obrede: kako so nastali in kaj pomenijo. Zato bomo letos celo leto priobčevali kratke opise virov božje milosti in sicer se bomo postavili na zgodovinsko stališče ter v preglednih slikah pokazali njih postanek in razvoj.

Posebnosti posameznih dob cerkvenega leta pridejo v poštev zlasti pri bogoslužnih opravilih v cerkvi, zato spregovorimo najprej o cerkvi in o sv. maši.

1. Cerkev.

Prve krščanske občine niso imele posebnih bogočastnih prostorov. V Jeruzalemu vemo, da so se verniki shajali k skupnim molitvam v judovskem templju in sicer takoimenovanem Salomonovem stebreniku. Seveda pa tukaj javno pred drugoverci niso smeli obhajati evharistične skrivnosti. K sv. maši, med katero so navadno vsi prejeli sv. obhajilo, so se zbirali v zasebnih hišah. Na podlagi poročila Apostolskih del moremo sklepati, da je taka hiša bila hiša Marije, matere sv. evangelista Marka. Kakor v Jeruzalemu, tako je bilo tudi drugod, kjerkoli se je širila Kristusova vera: najsvetejše skrivnosti so morali skrivati pred pagani.

Ko so v poznejših časih za svoje trdno prepričanje, da je Jezus Kristus pravi Bog, padli mnogi spoznavavci kot žrtve paganske nestrpnosti, so jih kristjani z velikim spoštovanjem pokopali v skritem podzemskem prostoru, v k a t a k o m b a h. Tu, na grobovih mučencev so potem vsako leto praznovali obletnico njihovega pričevanja s sv. mašo. Drugače pa je bila tukaj služba božja le o priliki kakega pogreba ali če je kdo naročil sv. mašo za svoje rajne z izrecno željo, da naj se opravi na kraju njih počivališča. Za redno službo božjo so bile katakombe kmalu premajhne, ker so največji prostori v njih sprejeli komaj malo čez 200 ljudi.

Število vernikov se je množilo dan na dan; njih navadna shajališča so postala preozka in svojemu namenu niso mogla več služiti. Zato so imovitejši kristjani nalašč v to svrho priredili notranje prostore svojih hiš. Zanesljiva poročila nam pripovedujejo, da je v Rimu neki Teofil, ki je bil bolj premožen kakor vsi drugi mestni velemožje, v notranjosti svoje hiše veliki prostor — b a z i l i k a imenovan — spremenil v cerkev, kamor so se potem vsaki dan shajale cele množice, da so poslušale božjo besedo. Seveda pa krščanske občine niso mogle za vselej računati z gostoljubnostjo bogatih članov. Same so si morale sezidati lastno bogoslužno poslopje, ki se na zunaj ni nič ločilo od navadnih hiš, na znotraj pa je bilo svojemu namenu primerno urejeno. Že v prvi polovici 3. stoletja najdemo take verskim svrham posvečene kraje, toda le posamezne. Čimbolj pa se je bližalo krščanstvo svoji zmagi nad paganstvom, tembolj pogostne so tudi njegove bogočastne stavbe, ki so si ohranile staro častitljivo ime bazilika. Ta beseda je grškega izvora in pomeni — kraljevska hiša. Naša hiša molitve se zato imenuje kraljevska, ker v njej služimo Kralju vseh kraljev, ker se v njej udje najvišjega Kralja in Duhovnika prerodijo iz vode in sv. Duha ter se hranijo z zveličavnimi nauki, pravi neki pisatelj razlagajoč nam pomen te besede.

Ko je pod Konstantinovim Velikim 313. l. krščanstvo dobilo prostost in je cesar sam na svoje stroške ukazal zidati nekaj svetišč, tedaj

so se tudi verniki ojunačili in postavili prav lepe hiše božje. Njihov slog je bil v začetku preprost, potem čimdalje bolj izbran, dokler nismo prišli do c e r k v a, kakor se dandanes dvigajo po naših trgih in vaseh. Čim lepše so, tembolj služijo svojemu namenu: v čast božjo in v spodbudo ljudstva.

Ako pogledamo sedaj še notranjščino cerkve, moramo priznati, da je središče katoliške hiše božje oltar, ker se ravno na njem spaja najnižje z najvišjim, pozemsko z nebeškim.

Apostoli in po njih posvečeni mašniki so opravljali najsvetejšo daritev na navadni mizi, katero so v ta namen pripravili diakoni in po končanem svetem opravilu pripravo zopet odstranili. Tudi pozneje, ko so kristjani zidali posebna bogoslužna poslopja, so v njih postavili navadno le lesene oltarje, toda Janez Zlatousti († 407. l.) omenja že kamenite. Od 6. stoletja pa je veljalo določilo epaonskega cerkvenega zbora, da morajo biti vsi oltarji, ki se imajo posvetiti z maziljenjem s sveto krizmo, kameniti. Ko so na ta način oltarji postali nepremični, so škofje začeli pri njih posvetitvi polagati vanje ostanke svetih trupel mučencev. V lepo izdelanih kovinastih posodah so svetinje zazidali ali bolj globoko pod podstavek, ali v njegovi sredini, ali pa bolj pri vrhu, včasih tudi ravno v sredi oltarne mize, kakor se to navadno zgodi še dandanes. V podeželskih cerkvah pa semintja še sedaj najdemo lesene oltarje, ki niso posvečeni in maziljeni s sv. krizmo; maševati se pa vendarle sme na njih, ker so blagoslovljeni in odgovarjajo cerkvenim predpisom, ako imajo na oltarni mizi vloženo štirioglasto kamenito ploščo, v kateri je grobek, kjer so shranjeni sveti ostanki. Take imenujemo premične, ker se tista plošča s svetinjami lahko odstrani in se potem tam ne sme več maševati.

Ves nastavek na oltarju, bodisi v tem ali onem slogu, je samo v okras cerkvi. Izjemo dela le t a b e r n a k e l j, ki je v najožjem pomenu prava hiša božja, prebivališče Najvišjega. Ni bilo vedno te hišice na oltarju. Bili so časi, ko so presv. Rešnje Telo, za obhajanje bolnikov, shranjevali v zakristiji. Pozneje so prišle v navado takoiimenovane „zakramentalne hišice“; to so bile majhne omarice, vzdane navadno na evangeljski strani glavnega oltarja v cerkveno steno, le redko so se nahajale v steni zadaj za velikim oltarjem; po nekod so stale tudi čisto samostojne, h steni samo prislonjene, umetniško izdelane shrambe najsv. zakramenta. V istem času dobimo tudi cerkve, kjer je bilo sv. Rešnje Telo shranjeno nad oltarjem. Iz pod stropa doli je visel na žici kovinast golobček, v katerem je bilo toliko prostora, da so lahko v njem spravili sv. hostije, kolikor jih je bilo treba. Počasi pa je prišla v navado oblika tabernaklja, kakor jih vidimo dandanes na oltarjih; je lahko lesen, ali kovinast, ali kamenit, pogoj pa je ta, da se dobro zaklene, da ne more vsak nepridiprav oskruniti najsvetejšega zakramenta.

Spoštuj torej cerkev in zavedaj se kakemu namenu služi! Premišljuj pa tudi, kako resničen je napis, ki sem ga videl zapisanega nad glavnimi vrati neke samostanske cerkve: Tukaj je hiša božja in vrata nebeška!

O pravi uljudnosti.

Nek slavni angleški romanopisec opisuje junaka svojega romana, kako je prišel nekoč v neko podeželsko šolo, kjer so otroci z napeto pozornostjo stali okoli svojega učitelja, ki jim je govoril o spoštovanju: „Predvsem pa imejte spoštovanje,“ tako jim je govoril, gojite ga in ljubite! Spoštovanje je vir vere in sreče. Brez spoštovanja ni vere, ne upanja, ne ljubezni. Spoštovanje je temelj deseterih božjih zapovedi, ki uče spoštovanje do Boga, do bližnjega in do samega sebe. Spoštovanje do Boga, do njegovih služabnikov, do njegovega svetišča in do njegove službe, to je vera. Spoštovanje do bližnjega in do vsega, kar je njegovo, je pravičnost, spoštovanje do nas samih je čistost. Hudič ne pozna spoštovanja in prav zato je hudič. Njegovi tovariši pa so vsi, ki se norčujejo iz vere, ki nimajo spoštovanja ne do bližnjega, ne do sebe.“

Človek je toliko vreden, kolikor je vreden njegov značaj in njegova srčna izobrazba. Ta izobrazba ni samo v srcu ampak se vedno kaže tudi na zunaj. Če kje velja, velja tu stari rek: Cesar je srce polno, o tem usta govorijo, o tem priča tudi zunanje človekovo obnašanje. Seve pa to ne velja tudi narobe in vselej. So ljudje, ki so na zunaj uljudni, pa so hinavci, ki te za hrbtom grizejo in so ljudje, ki so srčno dobri, pa smatrajo uljudnost za nepotrebno navlako, za svetno polizanost in ki so mnenja, da nujno spada k pravi značajnosti in pobožnosti, da je človek robot in za spremembo tudi surov. Oboji se motijo. So namreč dve vrsti uljudnosti. Ena se kaže v praznih poklonih, v zunanji uljudnosti brez vsake notranje vsebine. Ljudje, ki imajo te vrste uljudnost so podobni pobeljenim grobovom, ki so na zunaj lepi, znotraj pa polni gnilobe. Druge vrste uljudnost pa je znamenje dobrega, nepokvarjenega, čistega in plemenitega srca. Ta krščanska uljudnost ni drugega kot praktično izvajanje nauka Gospodovega: „Vse torej kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim.“ (Mt. 7, 12.)

Ta krščanska uljudnost je izvrševanje vere v vsakdanjem življenju. Ona nas uči, kako se moramo obnašati v vsakdanjem življenju, ne da bi žalili ono glavno zapoved krščanstva: Ljubi svojega Boga in ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe. Krščanska uljudnost je vsakdanja vaja ponižnosti, samozatajevanja in samopremagovanja. Biti vedno poln spoštovanja do svojega bližnjega, biti vedno krotak in ljubezniv v občejanju, biti vedno pozoren, postrežljiv in vse to ne samo zato, da bi drugim ugajal, kakor to delajo posvetnjaki, ampak iz pravega krščanskega prepričanja, koliko čednosti, samopremagovanja, koliko skritih žrtev je za to treba! Kdor ima to uljudnost in jo izvršuje radi Boga, ta je čednosten, kajti le čednosten človek je tega zmožen. Le tak človek se rad omeji na ljubo drugih; je popustljiv, če to sme biti, se v veselosti premaguje, da koga ne žali, ki hvali, kar je hvale vredno in ki graja, kedar to zahteva dolžnost in pravičnost in pamet, graja pa tako, da vsakdo lahko spozna, da to dela iz ljubezni; ki je uslužen do višjih, brez prilizovanja, do enakih dobrohoten brez robotosti, do podložnih ljubezniv, ne da bi postal ž njimi preveč domač.

To je prava krščanska uljudnost, ki ima svoj temelj in svoj vir v čednosti in veri. Zato najdemo pri globokovernih ljudeh, če tudi jim morda manjka uglajenosti v obnašanju pogosto več uljudnosti, kakor pri lepo oblečenih ljudeh brez vere, ki so večkrat pravi neotesanci.

NAŠE SESTRE **MARIJINE** MISIJONARKE

P. KRIZOSTOM:

Skrivnost Gospodove milosti.

V Šangaj k našim sestram frančiškankam misijonarkam Marijinim je prišel v splošno bolnico mlad, zelo bolan Japonec Bosko d' Abeti.

S pretirano japonsko vljudnostjo se je priklonil sestri strežnici in je začel: „Prvič vidim vaše častitljivo obličje.“

Sestra: „Tudi jaz. Kako je z vašo boleznijo?“

Bolnik: „Hvala, hvala.“

Sestra: „Ali ste še tako srečni, da imate starše žive?“

Bosko: „Da; po letih trudapolnega dela zdaj počivajo. Podpira jih brat.“

Sestra: „In vi?“

„Jaz?“ zavzdihne bolnik. „Kar živim, nisem poznal drugega, kot bolečine. Od najnežnejše mladosti me neprestano zasleduje bolezen. Kadar sem se par dni počutil bolje, sem stopil v kako službo, toda vedno sem moral prenehati zaradi slabosti že čez nekaj tednov. Sreča pri tem je, da imam dobre starše in ljubeznivega brata, ki me vzdržuje. Toda žalost mi je skoro raztrgala srce, ko sem opazil, kako si radi mene vsi pri jedi pritrujujejo.“

„Zakaj pa niste šli v kako bolnico?“

„Ravno zdaj prihajam iz bolnice, ki leži blizu mojega doma: preživel sem tam osem mesecev. Preizkusili so vsa sredstva za moje ozdravljenje, toda zaman. Pred kratkim sem slišal, kako so zelo hvalili vašo splošno bolnico in sem to povedal očetu. Le-ta pa je sklenil, da hoče vse žrtvovati za moje ozdravljenje. Tri mesece nameravam ostati pri vas. Več radi stroškov ne bi bilo mogoče. Trdno upam, da bom ozdravil v tem času in nato pomagal bratu pri njegovem delu.“ —

To je bilo prvi dan. Bolnik je legel v posteljo, iz katere ni več vstal. Sestra mu je z veliko ljubeznijo stregla. Njeni pogovori z bolnikom so postajali vsak dan zajemljivejši. Prve dni sta govorila le o vremenu, raznih običajih v bolnici, o rastlinah in živalih, a kmalu že tudi o veri. Versko je bil D' Abeti zelo malo naobražen. Poznal je glavne bogove in glavna svetišča, svoje dežele. To je bilo vse. Molil še ni nikoli.

Bog, nebesa, sv. katoliška Cerkev..., vse te besede so bile zanj nekaj povsem tujega, vendar samo ob sebi umljivega. Frančiškanka, ki jih je izgovarjala, se mu je zdela prava prorokinja.

„Želim, da bi vsi ljudje spoznali resnico!“ tako je vzklikal. „Zakaj je tako malo pridigarjev, ki bi oznanjali ljudem ta nauk. Nikdar še nisem slišal, da je en sam Bog, in zdaj se čudim, kako sem mogel živeti, ne da bi ga bil iskal.“

Kljub vedni vročici in rastoči slabosti, je zahteval ubogi bolnik vsak dan, naj mu sestra razlaga katekizem.

„Ne morem si zapomniti vseh vprašanj,“ je govoril, „vendar pa premišljujem celo noč o tem, kar ste mi tekom dneva razložili.“

„Kako — ali po noči ne spite?“ vpraša sestra.

„Ne. Preveč trpim, da bi mogel spati. Pa nič ne de. Zdaj sem srečen. Razumem. Trpim — pa imam cilj pred seboj.“

Z velikim navdušenjem je sledil nauku o nezapopadljivi skrivnosti presv. Trojice, o učlovečenju druge božje osebe, o brezmadežnem spočetju preblazene Device Marije. Z ognjem v srcu je vzkliknil: „Marija, ti si moja Mati in jaz tvoj otrok!“

Pri razlagi sv. zakramentov, je jasno spoznal sedem virov milosti; zlasti postavitev presv. Evharistije ga je ganila do solz.

„Nimam več moči, pa se bom splazil prav do cerkve — tudi če bi moral radi tega umreti — da bom vsaj enkrat molil v presv. Hostiji skritega Boga.“

O božiču so ga res prenesli za nekaj minut v cerkev. Bil je pri sv. maši in videl je belo vrsto otrok, ki so pristopili prvič k angelski mizi.

Božja miza je vabila tudi njega in skrivnostna želja je začela razjedati njegovo dušo. Ječal je: „O, da bi bil otrok!“

Sestra ga je tolažila: „Vsi, ki imajo kot otroci čisto srce, se morejo približati evharistični pojedini. Gospod Jezus sam bo prišel v to sobo in v vaše srce.“

„Res? Ali je mogoče? O sladko, nezapopadljivo ponižanje vašega Boga!“

Hrepenenje po sv. krstu, še bolj po sv. Evharistiji, je rastlo vsak dan močnejše v njegovem srcu.

Gospodova milost ga je polagoma vsega spremenila. — S sestro sta prišla do zadnje strani katekizma. Pater kaplan ga je izprašal zelo natančno in je določil za sv. krst in sv. obhajilo 5. februar, god japonskih mučencev.

Kakor se pa zlato čisti v ognju, tako mora biti očiščen vsak dober človek v preizkušnjah. Tudi nad Boska d'Abeti je prišla huda težava.

Naenkrat ga je pričelo skrbeti: „Kaj bodo rekli moji starši, zlasti moja mama? Ali bodo privolili v to, da postanem kristjan? Tako zelo so praznoverni in nepoučeni! Ne bodo me pustili niti trenutka več tu, če zvedo, zakaj sem se odločil. O kako se bodo žalostili!“

Vsi, ki so poznali mladega katehumena, so podvojili svoje molitve.

„Dobro premisli,“ mu je šepetala sestra, „in moli! Zakaj, ko postaneš kristjan, boš moral živeti krščansko, tudi v preganjanju — kot japonski mučenci.“

„Vem. Zame smrt ne pomeni nič. Toda postati nehvaležen staršem in bratu — ne, tega pa ne zmorem.“

„To ni nehvaležnost. Bog ima prvi pravico do nas, potem šele starši. On vam bo dal milost zmage.“

Božja previdnost je tako okrenila, da so hodili mladeniča obiskat njegovi sorodniki tisti mesec zelo redko. Mladenič se je polagoma umiril.

Nekega jutra je dejal smehljaše sestri:

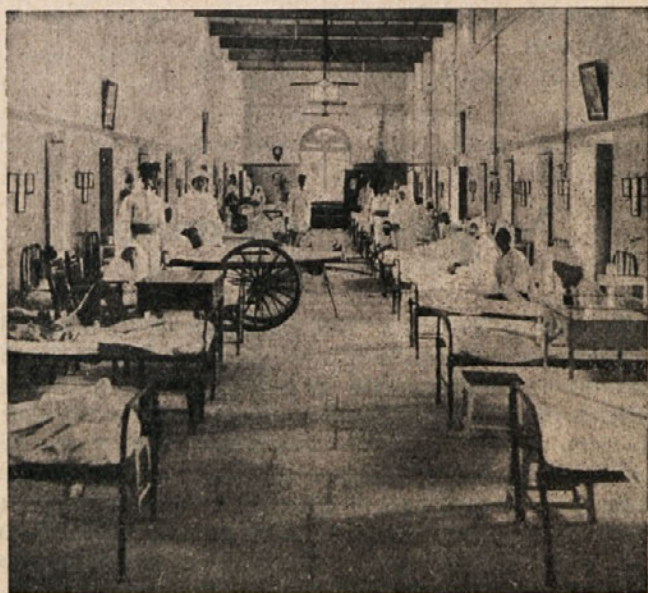
„Sinoči sem govoril s svojim očetom. Povedal sem mu, da čutim v sebi nujnost, okleniti se krščanske vere, ki edina mi more dati tolažbo in mi raztolmačiti smoter življenja. Prosil sem ga dovoljenja za vstop.“

„In kaj vam je oče odgovoril?“

„Dolgo me je gledal, nato mi je pa rekel: „O le veruj v krščanskega Boga, če ti je to po volji; nič napačnega ne vidim v tem. Ti si prost. Tvoj starejši brat bo daroval prednikom in se klanjal malikom — ti pa se klanjaj krščanskemu Bogu. Zdi se mi pa, da ti s tem ni treba hiteti.“

To dovoljenje je bilo velika zmaga. Prost vseh težkih misli, se je odslej pripravljaj na svoj veliki dan.

Tedaj pa se je bolezen nenadoma poslabšala. Nemogoče je bilo še dalje čakati s krstom. Bil je predvečer godu Spreobrnjenja sv. Pavla,

V kitajski bolnici.

ko je prejel srečni mladenič svatovsko oblačilo — posvečujočo milost. Za svojega zaščitnika ob vstopu v katoliško Cerkev si je izvolil apostola narodov.

„Mnogokrat se že krščeval,“ je rekel pater kaplan redovnici, ko je stopil iz bolniške sobe, „toda tolike tolažbe še nisem občutil nikoli.“

Drugo jutro pa je prejel Pavel prvič v svoje srce Gospoda Jezusa. Njegov boter mu je podaril lep križ...

Pavlovi starši niso prišli več v bolnišnico od dneva, ko je le-ta razodel očetu svoj načrt. Morda so mu zamerili? Morda ne morejo zanj več plačevati? — O, hotel jih je napraviti sodeležne svoje sreče! Hotel jih je privedi do resnice. Ali jih bo še kdaj videl? — Ta negotovost ga je mučila neprestano in mu grenila njegovo srečo.

3. februarja je dal telefonično obvestiti očeta, naj nemudoma pride. Drugo jutro je starček prišel in je ostal pri sinu več ur.

Takoj naslednjega dne so nesli Pavla v operacijsko sobo, da poskusijo še zadnje sredstvo. Pavel je vzklikal: „Bojim se. Tako čudno mi je. Kaj bo z menoj? Kar Bog hoče!“

Nekaj minut nato je bil že klican v operacijsko sobo duhovnik, ki je podelil umirajočemu Bosku poslednje zakramente.

Kmalu, ko je mladenič izdihnil, je prihitel v bolnico ubogi oče. Zjokal se je nad mrtvim sinom ter se nato obrnil k sestram:

„Sinoči mi je govoril moj sin stvari, o katerih še nisem slišal. Kako je bil srečen, ko je pripovedoval o veri in Bogu. To je bila nadzemeljska sreča. Zato ga hočem pustiti njegovemu Bogu. Pokopljimo ga po vaših obredih!“

Starček je želel vzeti s seboj sinov križec, češ: „Obesil ga bom v domači hiši, kakor je želel rajni sin. Dajte mi tudi katekizem, da mi ga bo bral moj starejši sin!“

* * *

Pavel se veseli v sijajni nebeški družbi, oče se klanja križu, brat pa prebira katekizem.

Ali niso to skrivnosti Gospodove milosti?

P. ROMAN:

Na potih brezdomca.

Povest delavca.

Barmen! To ime je kot bi koval, kakor pest, ki udari. In res je to mesto železa in rude in strojev in saj in dela in truda vseporno delavcev, ki so od danes do jutri — nadštevili so, samo za silo jih uporabljajo, brez delovne pogodbe, plačani iz rok v usta. O domačnosti ni da bi govoril. Kje tudi, če človek ne ve, kje bo čez teden dni, menda ne bo ustanavljal med štirimi stenami ozke sobe domačijo.

Westfalija — premnogim obljubljena dežela — pa je le dežela sajastih dimnikov, in prostranih tovaren. Kostanji tam ne cveto več in ptički skoroda, ne znajo več peti — preveč je dima in žvenk železnih traverz prevpije vse, kar ni močnejše kot železo, bolj nasilno kot železo.

Toda tudi pod tem sivim nebom, tudi za temi brezskrajnimi sivimi zidovi tovaren, izza te burne pesmi železa in jekla in strojev cveto živa človeška srca in svojo pesem pojo...

* * *

Inženir Warren je v predsobi tovarniškega ravnatelja za železno pohištvo zaklel. Že pol ure čakam zastoj — ali sem mar čas ukradel! In tako se mudi. Saj ne gre zame. Bomo videli, če bo gospôda Jensen & Co, D. D. čez dober teden še tako ponosno nosila glave.

V tem hipu se vrata k ravnatelju odpro in nosljajoč, zopern glas zakliče: „inženir Warren, kje pa ste? prej pa taka sila!“

„Bo zares sila“ — odvrne hladno in rezko inženir, zavrne ponudni mu fotelj in prične povsem stvarno razlagati.

Če gospod ravnatelj ve, da surovine ne zadoščajo več niti za teden dni polnega obrata. Delavcem pa nalagajo neplačane nadure in še ni videti, da bi utegnili dobiti dovolj surovin v tako kratkem času. In kaj naj iz tega sledi? Delavce odpuščati ne kaže, ker je že itak položaj skrajno napet.“

„Ali nimamo okoli petdeset tujcev zaposlenih? Poljakov in Rusov in še nekaj ljudi iz juga?“

Da, toda izborni delavci so in zelo poslušni. Nekaj je tudi profesoristov vmes. Škoda bi jih bilo.“

„E, kaj škoda. Morda niti pol leta ne bomo več vzdržali. Zaenkrat pa vemo, da se pripravlja precejšen vihar, kjer bo v nevarnosti vse, kar koli ni izrazito nemško-narodnega.¹ In dobro bo, če smo zapisani že kar vnaprej za strogo narodne, istočasno se nam pa nudi prilika, da pod to pretvezo odpustimo delavce, ki so odveč. Kaj, gospod inženir? pametna misel, he, he? In lice ravnatelja je zajel brezsrčen smeh, ki je dajal že itak nosljajočemu glasu še posebno zopern poudarek.

Inženir Warren, ki je bil pošten človek in je imel srce na pravem mestu, je vedel kaj se to pravi, če odpove tem delavcem delo in zaslužek. Nihče jih ne bo hotel sprejeti in dve tretjini je vmes poročenih. Kam naj gredo z družinami. Vse to se mu je podilo po glavi in na vsak način je sklenil, da poizkusi še zadnje sredstvo proti vodstvu tovarne, predno izpelje ta sklep konzorcija.

Zato je povzel docela hladno in preračunano: „Pa veste, gospod ravnatelj, da utegne stvar postati tudi za tovarno dokaž nevarna. Imamo precej socialistov, ki so hudo rdeči in tudi nekaj komunistov, ki utegnejo kovati železo dokler je vroče. Če Vam bo to ljubo, ne vem, sodim pa, da ne.“

Ravnatelj je pri teh besedah prebledel. Toda inženir Warren, se je v tem hipu izdal, njegove oči niso bile dovolj resne, gledal je preveč brezskrbno, preveč veselo, pričakujoč za svoje delavce ugodne rešitve. In že je bilo dovolj — ravnatelj je samo kratko zakašljaj in rekel močno nosljaje: gospod inženir, če si ne upate izpeljati tega vi, utegnemo najti drugo spretnejšo moč, ki ne bo imela toliko pomislekov radi par odpuščenih delavcev. Nam boste kar sporočili. Glede odpusta pa prosim ostane, kakor smo se domenili.

Inženir Warren je uvidel, da je igro izgubil. Ni šlo zanj, za druge, toda sam se je pred kratkim poročil in znal je ceniti domačnost, vedel je, kaj je tem ljudem preprostim in gobokočutečim, družinsko življenje. On je svoje storil; s kratkim „že dobro, gospod ravnatelj“ se je poslovil in težkih korakov odšel, da sporoči poslovodjem posameznih oddelkov. Ti so potem morali storiti nadaljne korake in obvestiti vse prizadete, da so tekom osmih dni odpuščen. Za človeka, ki ima še nekoliko srca, je taka pot bridka. Zlasti sporočiti to poročenim delavcem z družinami, je dvakratna bridkost.

Tisti opoldan je petdeset mož odšlo iz tovarne z zavestjo, da bodo v osmih dneh zopet na cesti. Marsikateri izmed teh obrazov so bili precej brezbrizni, drugim je upor in onemogla jeza glodala obraz, drugim zopet skrb za družino in bodočnost.

Med brezbriznimi in med upornimi je bilo tudi nekaj takih, ki so po eni strani radi menjavali mesta, po drugi strani pa zopet komaj čakali, da imajo novo orožje v rokah zoper one, katerim je delavec le stroj, ki dela in producira, številka, s katero se lahko prišteva, odšteva in

¹ To se godi v Nemčiji l. 1923. Tedaj se je pripravljala takomenovana Hitlerjeva novembarska revolucija. Središče tega pohoda je bila Bavarska s mestom Monakovim. Pozneje bi imela stvar zavzeti širše kroge, pa je bila k sreči v kali zadušena. Vsekakor je bilo tedaj Monakovo nekaj mesecev v obsednem stanju in padlo je tudi precej nedolžnih žrtev. Op. pisatelja.

množi — in nič več. Mej temi je bil tudi še mlad izučen tovarniški mizar Blaž Vidoni. Komaj osemnajstleten je moral v svet nekaj iz resnične potrebe in sile, nekaj, ker ga je srce vleklo. Mnogo je videl, veliko je slišal in marsikaj doživel na svojih potih. Ker pa je bil odprte glave in ni miže hodil po svetu, se je začel kmalu zanimati za vprašanja, ki so pretresala cel svet. Pravica delavca in njegovo razmerje do delodajalca mu je dalo marsikaj misliti. Slučajno pa je prišel le prevečkrat v roke onim, ki so le pravice poudarjali, dolžnosti pa ne in isti so mu dajali tudi knjige podobne vsebine, tako, da so ga ti nauki, četudi je bil sicer razsodnega duha, precej zmedli in mu v marsičem zmešali pojme. Tudi v veri mu marsikaj ni bilo povšeči, še več je pa pozabil ali pa ni dobro razumel. Skratka zdelo se mu je, da ima na svetu poleg svojega mizarskega dela še marsikaj za popraviti in za preurediti.

Ko je tisti dan izvedel, da je odpuščen, si sprva tega ni gnal Bog zna, kako k srcu. Pač pa pozneje, ko se je domislil Velika noč bo in jaz sem spet na cesti, tedaj ga je pograbila jeza in v neki stranski ulici je nalašč zaustavil korak, da so ga zadaj idoči mogli doiti in začel je na glas govoriti.

„Tako, spet nas je petdeset na cesti, samih brezdomcev, in ne samo mi, nad dvajset jih je oženjenih. In zakaj smo odslovljeni? Da ni dela pravijo in že štirinajst dni delamo nadure, ki nam jih nihče ne plača. Da ni surovin trdijo, seveda ne, ko pa namenoma ne naroče, da bi dobili še ceneje in bi bilo še več dobička. Če pa dela zmanjka, delavec, hājdi na cesto... In to naj je pravica?“

Nekateri ga mire, češ če že hočeš govoriti, na sestanku zvečer lahko govori, ne pa tu na cesti. Same sitnosti bodo zopet, ko imajo pa še stene ušesa. Drugi, in teh je več, mu živahno pritrujejo. Da je resnica in da je krivica. Toda kaj, ko ni moč pomagati.

„Da ni moč pomagati? Seveda ne, če boš samo kimal in solze brisal, zraven pa še zastokal: taka je volja božja. Počene marke ne dam za tako voljo božjo. In za izhod jaz vem in za pomoč. Zakaj pa imamo delavske zveze in mednarodne dogovore. Socializem bo naša rešitev in naš katekizem. To več pomaga kot pa volja božja in tvoje stokanje Adam, da veš.“

Adam je bil močan, plečat delavec železostrugar v tvornici in znan po svoji vernosti. Po rodu Poljak, se je oženil z Nemko in živel prav zadovoljno že nekaj let v Barmenu. Vendar ga te besede našega Blaža niso spravile z ravnotežja. Pravtako mirno je odgovoril: „No pa mi povej, kam pa pride moj denar — že dvanajst let plačujem v socialistično blagajno, ker moram; pa se bo sedaj kdo zame potegnil? Ali bo sedaj kaj pomagano? Kdo mi ve kaj odgovoriti?“

„Podporo dobiš, sedaj ko si brez posla“, ga zavrne Blaž. „Podporo“, kajpakda, in s par markami naj živim sebe in otroke in ženo. Da nisem sam kaj prihranil, in če ne dobim po božji volji kako delo, nam bo vsem slaba predla. Zato pa božjo voljo kar na miru pusti. — Še nikoli mi ni škodilo, da sem veroval.“

„Ti je pa koristilo kaj?“

„To pa meni prepusti in mojo ženo vprašaj. Ona ima bolj pravičen jezik ko jaz. Ostanem pa pri svojem.“

„Boš videl, kaj bo rekla, ko ji poveš, da si odpuščen in čez teden dni brez dela! Ne vem če bo še tako vdana, kot si ti, Adam!“

„Še bolj, ne poznaš je. Zlata je vredna.“

„In kam misliš iti, Adam? Družino imaš. Otrok hodi že v šolo, kakor vem.“

„In kam ti, Blaž? Greš odtod proč?“

„Kajpak, kam tudi sicer. Žene nimam, otrok ne in sit sem tudi tega večnega porivanja. Saj nikogar ne prosim. Pošteno delo, pošten za-
služek.“

„No, ali bo tebi s tem kaj pomagano, ker se tako vlečeš za svoje socialiste?“

„Ne gre zato — za načelo gre. Zveza proti zvezi. Tisti, ki imajo banke in denar in moč so zvezani — mi proti njim. Naša moč polagoma raste in sčasoma bomo tudi mi gospodje.“

„— Kajne in drugi zopet ne, pa boste lahko one tlačili.“ Veš, kaj Blaž, to Ti povem — gospodar mora biti in služabnik mora biti. Če je gospodar krščanski, je hlapcu in gospodarju dobro. Če pa ni, pa vsa pravica zaspi, če jo imaš magari trikrat črno na belem zapisano. In proketo tenak in grenak je kruh, ki ga gola pravica reže. Če ga ljubezen ne posladka, človek ob goli pravici lahko crka.“

V tem pomenku sta prišla do hiše, kjer je stanoval Adam s svojo družino. Predno sta se poslovila, ostali delavci so se polagoma porazgubili po raznih stranskih ulicah, mu je Adam še naročil: in če pred tednom greš, pri nas se oglasi.“

Blaž je ostal sam. Sedaj si ga lahko pobliže ogledamo. Stasit, precej velik, prijetnega podolgovatega obraza, živih oči in lica, zlasti čelo, skoro ženskonežno. Vendar pa ni zgledal mehkužno, zlasti ne, če je govoril, ker je imel prijeten moški glas, ki je dajal njegovi osebnosti nekaj privlačnega.

Stanoval je pri neki družini, ki je med vojno obubožala in so si sedaj pomagali s tem, da so posamezne jemali na stanovanje in hrano. Bila je boljša družina, eden sinov je bil celo profesor, in Vidoni se je imel zahvaliti le svojemu prikupnemu nastopu in prijetni zunanosti, da so ga sprejeli. Vendar niti on niti družina ni nikoli obžalovala, da ga je sprejela. Zakaj kakor je bil med delavci često glasen, se doma nikakor ni hotel kaj izpostavljati. Dali so mu tudi lastne knjige na razpolago, ki je bil zanje Blaž vedno hvaležen. Sploh se mu doma, ko je bil umit in preoblečen le malo poznalo, da je bil delavec; le roke so ga izdajale, pa tudi teh se mu ni bilo treba sramovati, spričo spretnosti pri delu.

Večere je izvečine preživel pri svoji organizaciji, kjer je moral večkrat voditi krožke za naraščaj mladih delavcev in jim razlagati osnovne pojme socialističnega pokreta itd. Ker je imel prikupen glas in prijeten nastop so ga vedno radi poslušali, zlasti, ker ni govoril visoko, temveč je vse, kar je bral, po svoje in preprosto znal povedati.

Tako se je v Barmenu že udomačil — in vse to pustiti ni bilo ravno prijetno. Ne da bi Blaž Vidoni morda visel na takih stvareh. Že od mladosti je bil navajen spremembe, zato mu ni bilo mnogo na tem, pač pa je težko pustil svoj delokrog, ker je bil prepričan, da je to, kar dela, neke vrste apostolat.

(Dalje prihodnjič.)

Pregled zgodovine frančiškanov med Slovenci.

11. Hospic: Sv. Peter na Kronski gori.

Hrib, kjer stoji sedaj prijazna cerkev Sv. Petra na Kronski gori, je bil nekoč v posesti nekega Korovnika (odtod najbrže ime Mons coronarum — Kronska gora). Njegova hiša je bila tam, kjer je sedaj cerkvena gostilna, kakih 300 do 400 korakov od cerkve proti Veliki kopi. Po stari legendi se je sv. Peter sam prikazal Korovniku ter mu pokazal prostor, kjer naj zida njemu na čast cerkev. Zgodovina pa nam pripoveduje, da ta mož ni imel potomcev in je zato vse svoje premoženje zapustil v ta namen, naj se na njegovem posestvu postavi cerkev. Cerkev sama je bila dozidana leta 1750., kakor to kaže gradbena listina z dne 11. decembra 1739. Največ zaslug pri zidanju cerkve si je pridobil Dr. Jožef Jurij Schröckinger iz Neuenburga, apostolski protonotar in nadžupnik v Šmartnem pri Slovenjgradcu. Vsled tega je dobil tudi naslov opata sv. Petra na Kronski gori in patronatsko pravico nad to cerkvijo. Vendar ta opatija ni dolgo obstojala. Že leta 1761., dne 18. decembra je papež Klemen XIII. opatijo sv. Petra na Kronski gori od šmartenske nadžupnije pri Slovenjgradcu prestavil na prošnjo celjskega župnika in arhidijakona Martina Jožefa Sumpichlerja v Celje, k mestni župni cerkvi sv. Danijela.¹

Iz istega razloga je sv. Peter na Kronski gori spadal do svoje osamosvojitve pod šmartensko nadžupnijo in patronstvo, čeprav bi po svoji legi moral spadati pod Št. Janž. Tako namreč beremo v vizitacijskem zapisniku iz leta 1778.: „Cerkev sv. Petra „in monte coronarum“ v župniji Št. Janž ni župnijska cerkev, pa tudi ne filijalka, temveč spada pod nadžupnijo in njeno patronstvo. Župnijski vikar pri Št. Janžu nima do nje nobenih pravic. Oskrbuje jo dušeskrbni vodja (Director curatus) in dva spovednika“.

Že iz navedenih dejstev lahko sklepamo, da je morala biti cerkev sv. Petra tisti čas zelo obiskana in priljubljena, ker bi drugače ne potrebovala za oskrbovanje treh duhovnikov. Toda jožefinizem, ki je tiste čase gospodaril, je prepovedal vsako romanje in božje poti so naravno pri tem morale trpeti. Tako je osirotela tudi cerkev sv. Petra na Kronski gori. Cerkev so nekaj časa oskrbovali duhovniki iz Št. Janža, pozneje pa je bil tu zopet nastavljen stalen kurat, dokler ni bila duhovnija 1. aprila 1891 povzdignjena v župnijo. Da bi božjepotno cerkev še bolj povzdignili in ker daleč okoli ni frančiškanskega samostana, so želeli prebivalci in okoličani, da bi njeno oskrbovanje prevzeli redovniki-frančiškani. Vršila so se pogajanja že leta 1909., pa so se iz neznanih vzrokov prekinila,² dokler ni bila vroča želja prebivalcev izpolnjena in so cerkev sv. Petra na Kronski gori dne 1. novembra 1925 prevzeli frančiškani.³ Frančiškani so oskrbovali božjepotno cerkev in priključeno župnijo ter pomagali v dušnem pastirstvu okoliškim župnikom. V hospicu sta bivala dva duhovnikarredovnika in en brat tretjerednik.

Žal, da je to trajalo komaj eno leto. Gmotne razmere provincije, ki je uprav tedaj zidala šišensko cerkev, so bile povod, da so frančiškani hospic sv. Petra

na Kronski gori opustili. Župniji je tudi priključeno posestvo, ki ga tega nevajeni bratje niso mogli šami oskrbovati, zato je bilo na definitorijalnem sestanku z dne 13. septembra 1919. sklenjeno, da se hospic sv. Petra na Kronski gori opusti. Dne 1. novembra 1926 je župnijo prevzel pameški provizor-župnik Alojzij Vrhnjak.

Opombe: Žabnice.

1. Hoppe, I. c. str. 354; P. Vincencij Kunstelj, O. F. M., Marijinim častivcem (Cvetje XXVII/1910), str. 161 nsl.
2. P. Adolf Čadež, O. F. M., Spomini iz misijonskega življenja (Cvetje XLIII/1926), str. 154.
3. Kako je na Sv. Višarjah. (Cvetje XXXIX/1922), str. 140).
4. Podrobne podatke iz dobe po vojni mi je sporočil P. Pij Žankar O. F. M., kateremu bodi zato izrečena prisrčna zahvala.

Opombe: Kronska gora.

1. Andrej Fekonja, Celje in okolica (Dom in Svet VIII (1895), str. 666.
2. Generalni delegat vrhovnega redovnega predstojnika P. Bernardin Klumper je bil že 9. septembra 1909 dal potrebno dovoljenje za prevzem hospica.
3. Potrebne podatke mi je preskrbel g. Jurij (P. Mihael) Pribožič, kateremu bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala.

P. ANGELIK:

Tretji red in katoliška akcija.

Dne 19. avgusta l. 1929. se je vršil v Mariboru sestanek voditeljev III. reda in duhovnikov tretjerednikov. Pisec tega članka je imel ondi referat o III. redu in katoliški akciji, katerega kratek posnetek ste čitali v zadnji oktoberski številki Cvetja. Predložil je tudi temu primerne resolucije, kako naj bi III. red sodeloval, pokoren navodilom papeževim, v katoliški akciji. Resolucije so bile soglasno sprejete in v smislu pisma papeža Pija X. z dne 8. septembra 1922 potrjene od vseh treh pristojnih provincijalnih ministrov. Francišksanski provincijal je iste potrdil dne 24. oktobra 1929, konventualski provincijal dne 1. novembra 1929 in kapucinski provincijal dne 27. oktobra 1929. Resolucije so torej enako obvezne za vse tretjerednike med Slovenci.

Na tem mestu navajam resolucije v kolikor se tičejo članov III. reda živečih med svetom, katere je seve tudi treba izvršiti, ako bo hotel III. red res vršiti svojo nalogo v smislu katoliške akcije. Glase se takole: „Vsaka tretjeredna skpuščina naj ima vsaj tri odseke: karitativni odsek, odsek za katoliški tisk in odsek za olepševanje cerkve.

Vsak ud III. reda naj letno prispeva 3 Din za izvršitev skupnih nalog celotnega III. reda med Slovenci.

V vsako družino, kjerkoli biva kak član III. reda mora prihajati Cvetje. Le na tak način je upanje, da se bo v posameznikih ohranilo življenje in duh sv. Frančiška Asiškega.

Čemu te resolucije? Evo odgovora. Katoliška akcija ima za cilj, da se uvedejo evangelijska katoliška načela v zasebno in javno življenje. Ker

tega ogromnega dela ne zmore duhovščina sama, zato želi sv. Oče, da se udeleže tega apostolskega dela tudi laiki. Kjer gre za to, da se izpolni navodilo sv. Očeta morajo biti udje III. reda prvi na mestu. Dejstvo pa je, neizpodbitno dejstvo, da se vero da učiti le z vernim življenjem. Pouk je sicer potreben, toda davno ne zadostuje. Kakor ni mogoče otroka naučiti hoditi le s tem, da ga poučujemo o hoji, ampak mora sam začeti prestavljati noge, in kakor se ni mogoče petja naučiti s tem, da kdo pozna note, pravtako zgolj poduk vere ne zadostuje. Preteklo in sedanje stoletje je temu jasen dokaz. Morda še nikoli ni bilo toliko verskega poduka kakor dandanes, toda kljub temu ne moremo trditi, da se je versko življenje poživilo. Nasprotno. Brezboštvo se širi vedno bolj, tudi med Slovenci. Nič nimam proti verskemu pouku. Toda v prvih časih krščanstva je bilo to drugače. V veri se je tudi tedaj poučevalo, toda istočasno je življenje prvih kristjanov, polno ljubezni, govorilo tako močno, da ni bilo treba za pridobivanje novih vernikov dosti besedi. Celo pagani so pričevali o njih: Glejte jih, kako se ljubijo med seboj! In čim bolj je v poznejših časih ginevala ljubezen med kristjani, tem bolj je naraščala njihova gostobesednost. Prav radi tega se mora tretji red zavzeti v prvi vrsti za karitativno delo, ker je po duhu svojega ustanovitelja sv. Frančiška Asiškega v prvi vrsti poklican, da evangelijska načela uveljavlja v svojem življenju med svetom. Kjerkoli je močna skupščina III. reda, bi v njenem okolišu ne smelo biti nikogar, ki bi trpel pomanjkanje, razen če za pravlja, pijančuje i. t. d. To je cilj in ideal posameznih tretjerednih skupščin.

Toda poleg tega so zla in potrebe, katerim posamezne skupščine nikakor niso in ne morejo biti kos. So med Slovenci delavski kraji, ki jim manjka cerkve in duhovnika, manjkajo nam zavetišča za onemogle stare ljudi, za delanezmožne služkinje in delavce, manjkajo nam zavetišča za odpuščene kaznjence, manjkajo delavska stanovanja, manjkajo založniki, ki bi delali le za katoliško idejo, manjkajo katoliška filmska podjetja. Treba bo izvesti zavarovanje tretjerednikov za čas bolezni, brezposelnosti in starosti itd. itd. Vse to je potrebno in še veliko več. Da se temu odpomore je treba denarnih žrtev cele organizacije, celotnega III. reda na Slovenskem in zato je bila stavljena in sprejeta druga goriomenjena resolucija. O načinu izvedbe teh načrtov, kako naj bi k temu pomagal III. red, bomo razpravljali v prihodnjih številkah Cvetja.

Ker je seveda za izvedbo teh načrtov neizogibno potrebno sodelovanje vseh tretjerednikov, zato je nujno potrebno, da vsakdo izmed njih „Cvetje“ bere ter je nanj naročen. Kdor ne ve, zakaj naj dela, tudi ne more vedeti, kako naj dela. Zato naj vsakdo, komur je na tem, da se gorenji načrti čimpreje izvršijo, dela na to, da bo „Cvetje“ prišlo v čim širše sloje slovenskega naroda. Dela pa naj tudi na to, da se bo pomnožilo število članov III. reda. Kajti le močna organizacija more vršiti velika dela. Želje papežev naj bi tudi zaverne Slovence postale zapovedi. Izmed mnogih naj navedem le besede papeža Benedikta XV., ki pravi v svoji okrožnici z dne 6. januarja 1921 tako-le: Zato je naša želja, naj ne bo nobenega mesta, nobene vasi ali sela, ki ne bi imelo dovolj velikega števila udov te vrste, in teh ne nekaj lenih in zadovoljnih s samim imenom tretjerednikov, ampak delavnih in skrbnih za svoje in drugih zveličanje. In zakaj se ne bi mnoga in različna društva mladeničev, delavcev in ženskih, ki med katoličani povsod cveto pridružila temu III. redu in bi napolnjena z duhom ljubezni in miru vztrajno delala za slavo Jezusa Kristusa in korist sv. Cerkve!“

P. HUGO:

A. Splošni.

Mučenec presv. Evharistije.

Med mučenci, ki so letos prelili kri za sv. vero je eden, o katerem se lahko reče, da je mučenec presv. Evharistije. To je P. Timotej Leonard iz irske misijonske družbe sv. Kolumbana. Bil je misijonar na Kitajskem. Ravno maševal je, ko so banditi vdrli v cerkev. V strahu pred onečaščenjem presv. Rešnjega Telesa je hitro odprl tabernakelj, vzel iz njega ciborij in hotel sv. hostije zavžiti. Bilo je prepozno. Banditi so mu bili že za hrbtom. Izbili so mu ciborij iz rok in raztresene sv. hostije poteptali. Njega in strežnika so pograbili in vlekli iz cerkve. Ker je neprestano zdihoval le radi oskrunjenja Najsvetejšega, jih je to še posebno razkačilo. Zahtevali so od njega denar. A imel je le neko malenkost, ki jim jo je izročil, s prošnjo, naj nedolžnega strežnika spustijo domov. To prošnjo so mu uslišali. Njega in nekega drugega kristjana so vlekli dalje. Pozneje so ju našli s strtimi prsmi mrtva.

Od Budhe h Kristusu.

To je bil predmet govora, ki ga je imel v Kolpingovem avditoriju v Kolinu japonski novomašnik g. Franc Ks. Joshi-Toshi-Abe. Bila je to pot, ki jo je sam naredil. Njegov oče, katoliško vzgojen, je pozneje odpadel. Sin, sedanji novomašnik, je imel popolnoma brezversko vzgojo, tja do vseučiliške izobrazbe. Po

vplivu nekega svojih profesorjev je postal budhist. A ni našel miru. Študiral je nemške modroslovce Kanta, Nietzscheja, Schopenhauerja, Euckena in Francoza Bergsona. Kot slušatelj nemškega vseučilišča v Tokio se je sicer prestopil v protestantizem, a ne iz prepričanja, ali srčnega nagnenja. Po vplivu tamkajšnjih jezuitov je postal katoličan in dobil pri krstu ime sv. Franciška Ks. V katolicizmu je našel, kar je iskal. L. 1923. je prišel v Evropo. Bogoslovne nauke je dovršil v jezuitskem kolegiju v Valkenburgu na Holandskem, kjer je bil sedaj posvečen. Nadaljeval bo svoje študije na kolinskem vseučilišču, da se tako vsestransko usposobi za misijon med svojimi rojaki.

Za spreobrnjenje Judov.

Misijonsko navdušenje zadnjih let je zajelo tudi Jude, dasi so v splošnem veliko manj sprejemljivi za katolicizem kot pagani. A kakor kažejo doseženi uspehi, niso nedostopni. Tozadevna zveza „Priateljev Izraela“, ki je nekaj časa precej procvitala, sicer ni prav zagrabila, drugače bi ne bila od najvišje cerkvene oblasti razpuščena, a njena zasluga je, da so se drugi na boljši podlagi začeli za ta misijon zanimati. Tako n. pr. dokaj razširjena, dasi tiho delujoča „Catholic Guild of Israel“ (Katoliška zveza Judov), lahko pokaže že na lepe sadove. Lani je na Poljskem kakih 100 Judov, ve-

činoma iz boljših stanov, prestopilo v katoliško cerkev. Zveza ima v Waršavi in zadnje čase tudi v Poznanju svoje podružnice, ki na lieu mesta vrše svoj apostolat. Celo iz vrst mongolskih Judov na Japonskem prihajajo poročila na osrednje vodstvo zveze, ki pravijo, da jim je to prizadevanje simpatično.

Moderni apostolat.

Angleške usmiljene sestre v Vzhodnem Shilton-nu, grofija Leicester, so otvorile višjo šolo za dekleta. Hočejo pa biti misijonarke ne samo v šoli, ampak tudi zunaj šole. V ta namen so si nabavile misijonski avto, v katerem se bodo vozile ven na deželo, po versko zanemarjenih krajih, misijonarit. Značilno je, da ima angleška rasa največ smisla za pastora-cijo potom modernih tehničnih pridobitev. To odtod, ker so angleški katoličani navezani sami nase. Sami morajo iskati potov in sredstev za svoj apostolat. To jih je naredilo iznajdljive in prožne, med tem ko je drugod vse preveč konservativno in uradno shematizirano, zato ima na moderne mase tako malo prerajajočega vpliva.

Princ redovnik — žena redovnica.

Italijanski princ Ignac Paterno Castello in njegova žena Angelina Auteri sta se pred štirimi leti predstavila barnabitskemu provincijalu v Rimu z željo, da bi se sporazumno rada podala v samostan. Provincijalji je njuno prošnjo predložil sv. očetu. Ker sta bila brez otrok, je sv. oče ugodil obojestranski želji. Pred enim letom je bil 45 letni princ sprejet v barnabitski red. Žena je bila še prisotna pri njegovi preobleki, nato pa je sama odšla v karmel. Lani je bil princ kot P. Ignacij posvečen v mašnika, žena pa je karmeličanka pod imenom S. Marija Jezusova. Razveseljivo je, da je zadnje čase iz višjih krogov toliko redovniških poklicev. Med tem, ko se srednji in nižji sloji vedno bolj odtujujejo veri in

pogrezajo v materijalizmu, veliki vstajajo od bogato obloženih miz, da gredo v samostan iskat miru.

Črnogorski nadškof med Amerikanci.

Msg. Dr. Nikola Dobrečič, nadškof na Cetinju, se je vrnil iz Amerike na svoje mesto. V Detroitu, Mich. je malo manjkalo, da ga ni smrt doletela. Imel je avtomobilsko nesrečo in bil precej hudo ranjen. Ker dobro obvlada angleščino in je jako izobražen mož, se je veliko gibal tudi med angleškimi krogi in imel razna versko-znanstvena predavanja. Za slovo mu je 21. okt. njujorški Carrol klub, h kateremu spadajo razne vplivne katoliške osebe, v dvorani Kolumbovih vitezov priredil častni večer. Med udeleženci so bile prve dame New Yorka, kakor soproga angleškega generalnega konzula Armstronga, soproga bivšega predsedniškega kandidata Al. Smitha in več drugih. Tudi ob tej priliki je imel vladika znanstveno predavanje, katerega predmet je bil: „Kaj je katoliška cerkev storila za civilizacijo, kulturo in splošno dobro na Balkanu.“

Zrakoplovna ambulanca.

V zlati Alaski, ki sedaj spada pod severnoameriške Zedinjene države, živi na skoro 1 in pol milijona kvadratnih kilometrov približno le 70 tisoč ljudi, med njimi kajpada tudi katoliški misijonarji in sestre. Za slučaj bolezni, ali kake nesreče na sto in sto milj daleč ni nikake bolnišnice. Edina, katoliška, je v Fairbanks, do katere imajo z nekaterih misijonskih postaj od 30 do 40 dni s sanmi, ki jih vlečejo psi. Moderne tehnične pridobitve so tudi te težave in ovire premagale. Če na kaki misijonski postaji kdo nevarno oboli, ali se kako ponesreči, misijonar brezžično javi v Fairbanks. Tam imajo izvežbane zrakoplovce, ki so na razpolago, da polete do doličnega. V par urah je bolnik v oskrbi zdravnikov in sester.

Portugalci za sv. Antona.

Kakor je znano, je bil sv. Anton Pad. rojen Portugalec. A ker je bilo glavno torišče njegovega apostolskega dela Italija in je ondi v Padovi tudi umrl, se imenuje Padovanski. L. 1931. bomo obhajali 700-letnico njegove smrti. Italija se že pripravlja, da čim slovesneje proslavi svojega toli ljubljenega Il Santo. A tudi njegova rojstna domovina Portugalska hoče njegove ljubitelje spomniti, da je njen sin. Misel za to proslavo je sprožil portugalski minister pri Vatikanu Dr. August de Castro dopisniku lizbonskega „Diário de Lisboa“. Dejal mu je: „Če je res, da svetniki cerkveno pripadajo tisti deželi, v kateri so umrli, ni nič manj res, da je ta veliki mož, naj-silnejši pridigar svojega stoletja, slava Portugalske. Naša narodna čast zahteva, da tega svojega velikega sina, tako velikega, kakor je bil sv. Frančišek, zase reklamiramo. Noben Portugalec ne sme brezbrizno gledati, kako se Padova pripravlja na jubilej tega ljubljenca celega katoliškega sveta.“

Sv. Frančišek in katoliška akcija.

Med življenjem frančiškana ter življenjem voditelja katoliške akcije, ali tudi navadnega sodelavca pri njej, ni nikakega razločka. Redovna pravila, ki jih je asiški ubošček dal svojim sinovom, so bistveno ista, kakor jih vodstvo katoliške akcije predpisuje svojim sotrudnikom. In ta so: Z lepim zgledom, z besedo, s propagando, z žrtvami in z molitvijo posameznim, družbi, celemu svetu pokazati, kako se po zgledu sv. Pavla in sv. Frančiška v Kristusu živi. V Kristusu in s Kristusom se po zgledu sv. Pavla živi z vsakdanjim samozatajevanjem in neutrudnim apostolatom. On pravi: Ne poznam drugega kot Kristusa in tega križanega in dopolnjujem to, kar manjka njegovemu

trpljenju. Sv. Frančišek je to oživil in postal tako Križani in z njegovimi ranami zaznamovani. Le kdor to razume in na sebi udejstvi, more biti pravi apostol katoliške akcije. — To niso naše besede, temveč besede novega milanskega nadškofa kardinala Schuster, ki jih je za praznik sv. Frančiška položil na srca voditeljev tamkajšnje katoliške akcije. Pri nas jih pa menda malo ve, da je sv. Frančišek njen uradni patron.

Bavarski tretjeredniki za katoliško akcijo.

Bavarski tretjeredniki kapucinskih okrožij, zbrani v Alt Oetingu, so sklenili sledeče resolucije:

1. Tretji red je pripravljen z besedo in zgledom sodelovati pri laiškem apostolatu in katoliški akciji v smislu sv. Očeta in pod vodstvom škofov ter duhovščine.

2. Njegovo vodstvo prosi častito duhovščino v dušnem pastirstvu, naj po želji in ukazu zadnjih papežev tretji red po svojih najboljših močeh goji in priporoča, kot eno najboljših sredstev v ta namen.

3. Obenem prosi vse višje pastirje, naj po želji sv. Očeta vse potrebno ukrenejo, da bodoči dušni pastirji po semeniščih tretji red spoznajo in vzljubijo.

Kongres poljskih tretjerednikov.

Na pobudo in pod protektorat škofa dr. Tiemickega v Lodzu, so poljski frančiškani organizirali narodni kongres tretjerednikov, da jim dajo pobudo in smernice za katoliško akcijo po želji in v smislu sv. Očeta. Petnajst tisoč se jih je zbralo v lodske stolnici, kjer so vsi najprej prejeli sv. zakramente. Nato so imeli enourno čiščenje presvetega Rešnjega Telesa. Potem so napolnili ogromno dvorano, kjer jim je

dr. Rosinsky govoril: O socialnem delu tretjega reda. Sledilo je podrobno razmotrivanej o tretjeredniškem socialnem apostolatu, nakar so bile sklenjene primerne resolucije. Škof je navzoče še enkrat pozval na vneto sodelovanje pri katoliški akciji v duhu tretjega reda in njegovega velikega ustanovitelja. Po ponovnem češčenju Najsvetejšega so se kongresniki posvetili presv. Srcu Jezusovem kot praviru vse pravilno umevane katoliške akcije.

Italijanski tretjeredniki pri sv. Očetu.

Del italijanskih tretjerednikov je za sveto leto priredil narodno romanje v Rim, da se pokloni svetemu Očetu. Ni bilo samo romanje, bil je tudi kongres. Kakih 2000 se jih je 19. oktobra zbralo v lateranski baziliki k slovesni sv. maši, odkoder so isti in naslednje dni obiskali še cerkev sv. Petra v Vatikanu, sv. Frančiška na obrežju in sv. Antona, da se udeleže jubilejnih dni odpustkov. Povsod so imeli poleg drugih pobožnosti tudi primeren nagovor. V Vatikanu jih je sv. Oče sam ljubeznivo nagovoril in pri tem z veseljem povdaril, da je tudi sam že dolgoletni tretjerednik. Pri sv. Antonu je bil govor o tretjem redu in katoliški akciji, ki je bil z velikim navdušenjem sprejet. Popolna pripravljenost III. reda za katoliško akcijo je bila brzojavno sporočena sv. Očetu, ki jo je s posebnim zadoščenjem vzel na znanje.

Duh Frančiškove mladine.

Kak duh preveva Frančiškovo mladino, organizirano pod njegovo zastavo, priča lanski dekliški tretjeredniški „dan“ v Rotterdamu. Bil je že tretji. Okrog 400 zastopnic dekliških tretjeredniških krožkov se je zbralo, da se navdušijo za Frančiškove vzore in potem še druge ogrejejo. Ko so čule dva temu primerna govora, „Značaj mlade tretjerednice izklesan na podlagi tretjeredniških

pravil“ in „Naloge mladih tretjerednic v javnem življenju“, so se zbrale v tamkajšnji cerkvi sv. Rozalije, da se Mariji posvete in ji svoje sklepe izroče. Med drugim beremo v tej posvetitvi: „Prežete evangeljskega duha in navdušene za ideje sv. Frančiška, resno in slovesno obsojamo grehe naših dni. Imenoma obsojamo mešana znanja in mešane zakone. Obsojamo javne plesne zabave kot ognjišča greha. Obsojamo nespodobno modo, ker se ž njo daje pohujšanje. Obsojamo vse neprimerne zabavanje in veseljačenje, ki nasprotuje božjim zapovedim in pravilom tretjega reda“. Kdaj bomo pri nas imeli priliko iz ust dekliške tretjeredniške mladine kaj takega slišati?

Krvave misijonske žrtve.

Izmed 22 misijonarjev, ki so v zadnjih šestih letih na Kitajskem zalili misijonsko seme s svojo krvjo, je bilo sedem frančiškanov. Prva žrtev sedanjih roparjev, ki nastopajo pod firmo „prosvitljencev“, je bil P. Angelik Melotto. Dne 15. jun. 1923 so ga ujeli v njegovem stanovanju, ko je ravno duhovske molitve opravljal. Z nastavljenimi puškami so ga prisilili, da je moral z njimi. Tri mesece so ga potem vlačili okrog, topli, bičali in končno ustrelili. Državno vojaštvo, ki je bilo roparjem za petami, ga je dobilo še živega. A rana je bila smrtna, ker mu je krogla prodrla vse drobje. Dne 4. sept. 1923 je umrl. Njegove zadnje besede so bile: „Zelo sem zadovoljen, da morem na ta način umreti med Kitajci, za njih spreobrnjenje.“ Zadnji, ki so mu sledili so bili: P. Tiburcij Cloudts 28. avg. tega leta, pol meseca pozneje pa apostolski vikar Msg. Trudon Jans s svojima dvema misijonarjema. P. Rupertom Fynaerts in P. Bruno Weert. Ti zadnji štirje so bili vsi iz istega vikarijata Itschang in vsi rodom iz Belgije.

C. Drobne vesti.

V spomin na spravo med cerkvijo in državo v Italiji, bo na gori Taboru, gori poveličanja, gorela večna luč. Vzdrževalo jo bo mesto Rim. Večna luč je italijansko umetniško delo. Olje, ki je bo povživala, bo iz oliv vrta Getzemani. — Da bi je le nikoli ne bilo treba ugasniti.

Arabski revolucionarji v Hajfi so pridrli pred hišo rabina Kennema, z namenom, da ga umore. V kritičnem položaju mu je prišel katoliški duhovnik na pomoč. Stopil je med nje in jih za božjo voljo prosil, naj ne prelivajo nedolžne krvi. Dali so se pomiriti in odšli.

V Clevelandu, O. so drugo nedeljo v novembru začeli z nočno sv. mašo za tiskarje. Sv. maša bo vsako nedeljo in zapovedan praznik ob 2. čez polnoč. Par sto tiskarjev se je s to prošnjo obrnilo na tamkajšnjega škofa, ki jim je rad ustregel. Ker se jim bodo pridružili tudi drugi nočni delavci: čuvaji, policaji, ognjegasci, obeta biti ta maša ena najbolj obiskanih.

Nenavadna ženska zveza obstoja v državi New Jersey (Sev. Amerika) „Zveza jezuitskih mater“ se imenuje. Članice so matere sinov, ki so stopili v jezuitski red. Namen zveze je delati za jezuitske vnanje misijone.

Stroške za vseučiliško knjižnico v Lovaniju (Belgija), ki je postala žrtev nemških granat, so prevzeli Amerikanci. Sedaj je izročena svojemu namenu. Stala je 32 milijonov frankov, to je še enkrat toliko dinarjev.

Mažarska pripravlja za prihodnje leto veliko proslavo v spomin 900 letnice smrti sv. Emerika, sina sv. Štefana, ogrskega kralja. Oče in sin sta bila 1083 istočasno proglašena za svetnike, kar je nekaj redkega, če ne edinega v zgodovini.

Na povabilo protestantskih visokošolcev je v Champagne, Ill. (Amerika) katoliški duhovnik dr. O. Brien nastopil v tamkajšnji protestantski cerkvi, da razloži katoliški nauk o spovedi. Dijaki so dejali, da hočejo o tem tako važnem predmetu slišati tudi katoliški zvon.

Škotski tretjeredniki so proslavili stoletnico svobode angleških katoličanov s skupnim romanjem na narodno božjo pot v Carfin. Ob tej priliki so moški nosili dolge redovne habite, ženske pa redovne znake.

Ameriški tretjeredniki so razdeljeni v svoje lastne provincije. Do sedaj obstojate dve, presv. Srca Jezusovega in sv. Jožefa. Prva je pod vodstvom frančiškanov, druga pod vodstvom kapucinov. Vsakih pet let skličete nekaj svoj kapitel, na katerega posamezne skupščine pošljejo svoje pooblaščenice.

Vsak nemški duhovnik in vsaka nemška župnija bo prispevala 5 zlatih mark za „Mivo“, znano misijonsko organizacijo, katere namen je vnanje misijone oskrbeti z modernimi prometnimi sredstvi, avtomobili, aeroplani itd.

Japonska baronica Kawada, z visokošolsko izobrazbo, je sprejela katoliško vero in nato vstopila k trapistinjam. Sedaj se nahaja kot S. Marija Terezija v novicijatu.

Iz poročila, ki so ga naše Bele sestre Marijine misijonarke podale na lisieuskem misijonskem kongresu izvevemo, da je na Kitajskem izmed 600 sester nad 200 domačink, v Indiji med 330 150 domačink, na Japonskem je polovico Evropejk, polovico domačink.

Ameriški škofje so za 50 letnico mašništva papežu darovali 50 tisoč dolarjev.

Božično voščilo.

Ljubi moji Križarji!

Za božične praznike želim, da bi vas obdarilo božje Dete s svojimi nebeškimi darovi! Le veselite se svetega večera, kot se ga veseli vaš sveti oče Frančišek, ki je prvi postavil jaselce sredi gozda blizu mesteca Grečo. O le strmite v jaselce, le občudujte božično drevesce, toda ne pozabite, da leži v jasecah tisto božje Dete,

ki tako zelo hrepeni, da bi ostala vaša srca vedno čista in lepa — podobna Jezusčkovemu božjemu Srcu. In ne pozabite, da nam predstavlja božično drevesce Jezusa, ki je drevo življenja; darovi pod drevescem nas spominjajo na milosti, ki nam jih je prineslo rajsko Dete iz nebes; lučke pa pomenijo, da je Jezus luč sveta. — Če boste tako mislili ob pogledu na jaselce in božično drevo, vam bodo obrodili ti prelepi prazniki veliko sadov za nebesa.

Svetonočni zvon.

(Božična pravljica.)

Bilo je na sveti večer. Lizika je prižgala pred jasecami pet svečk, poklicala svojega malega bratca in še manjšo sestrico ter opravila z njima pred Jezusčkom prisrčno večerno molitev. Jokaje so vsi trije prosili božje Dete, naj jim ozdravi ubogo mamico, ki leži na bolniški postelji v hudi vročici že štiri dni ter se vojskuje s smrtjo. Oče jim je že davno umrl in vsa teža gospodinjstva je padla na ramena desetletne Lizike.

Po molitvi je položila Lizika mala dva v posteljico in se tiho podala v čumnato k bolni mamici.

Tedaj pa se bolnica zbudi iz svoje divje vročice in zakliče proseče: „Lizika, Lizika! Ali je nocoj sveti večer?“

„Da, mamica,“ ji odvrne deklica.

„Torej je rešitev še mogoča,“ krikne bolna žena. „Ded je večkrat pripovedoval o samostanu vrh gore, ki so ga Turki razdejali. V

prejšnjih časih je trepetalo vsako leto v sveto noč skrivnostno petje pobožnih patrov, spojeno s srebrnim glasom samostanskega zvona. Od kar so pa Turki razdejali svetišče, je vse pusto in prazno, povsod same razvaline. Samo nekaj je še ostali — stolpič z zvonom. Pa pravijo skrivnostne stvari o tem zvonu. Če se le-ta oglasi na sveto noč opolnoči, ozdravi takoj vsakdo, ki ječi na bolniški postelji.“

Mati za trenutek utihne, nato pa nadaljuje s tišjim glasom: „O da bi oče še živel! Mogel bi iti na goro in me rešiti smrti. Kdo drugi bi si upal v tej vihri tako daleč — — —“

Po teh besedah se je žena zopet onesvestila.

Deklica je napeto poslušala vsako materino besedo. Pogledala je na stensko uro, ki je kazala ravno osem. Samostanske razvaline leže kake štiri ure daleč. Do polnoči bi še mogla dospeti do stolpiča s čudežnim zvonom.

Obuje si čevlje ter se ogrne v gorko ruto. Še enkrat poklekne pred jaselce, priporoči božjemu Detetu ubogo mamico, vzame leščerbo in zapusti hišo.

Zunaj je bila črna tema. Veter ji je vrgel že pri prvem koraku polno prgišče snežink v obraz.

Težko je našla v tem hudem snežnem meležu pravo pot. Toda pogum je ni zapustil. — Na bližnjem cerkvenem zvoniku je odbila ura devet in kmalu nato deset.

Iz daljave začuje deklica rjojenje volkov. Za trenotek postoji, potem pa gazi dalje mehki sneg, ki ji sega čez kolena. Nobena stvar je ne preplaši, zakaj v njeni duši živi le ena misel: „Svojo mamico moram rešiti.“

Za par hipov je pokukal mesec skozi oblake in šele tedaj je z grozo zapazila, da gre v napačno smer. Srce ji je kar slišno vztrepetalo v prsih in solze so se ji zaiskrile v očeh. Moj Bog, kaj če ne pridem pravočasno do samostanskih razvalin!

Obrne se in zdirja v drugo smer. V daljnem vaškem zvoniku bije ura enajst. Ena sama ura ji še preostane.

Tedaj pa naenkrat obstoji. Pred njo šumlja deroč potoček, a mostu ni nikjer nobenega. Pa Lizika prav nič ne premišljuje, kaj naj stori. Sezube čevlje in nogavice ter stopi v ledenomrzlo vodo ter prebrede potoček, ki k sreči ni bil preveč globok. Na nasprotnem bregu si zopet ubuje čevlje in beži dalje. Zdaj je šlo težje. Slišala je biti uro pol dvanajstih in tričetrt na polnoči. Moči so jo jele zapuščati. Njena usta so ponavljala neprestano prisrčno molitev k božjemu Detetu, po licih pa so ji polzele solze velikega vznemirjenja.

Končno je dospela do stolpiča. Stegnila je roko, da bi prijela za vrh, toda — strašno! — vrvi ni bilo nikjer. Vrv je namreč že davno strohnela in odpadla. Iz daljnega vaškega zvonika pa je zatrepetal glas zvona — ura je bila polnoči.

Tedaj pa je deklica kar zakoprnela v veliki boleti, zgrudila se je na kolena in obupno zaihtela. Potem pa je dvignila roke in vzdihnila: „Ljubo božje Dete, ki si stopilo to uro svete božične noči na zemljo kot ubogo drobno Dete, usliši vendar jok in prošnjo ubogega otroka! Jezusček, pozvoni ti namesto mene, da ozdravi moja mamica!“

Kaj pomeni to? — — — Najprej rahel udarec po zvonu, nato močnejši, slednjič je zazvenelo iz zvonika polno, čisto in jasno zvonjenje čudovitega zvona.

Strmé se poslušali prebivalci bližnjih vasi to skrivnostno zvonjenje. Glas zvona je prodrl tudi v izbo Lizikine bolne mamice. Bolnica se zbudi

iz vročične oмотice, rahlo se nasmehne — pa še isti hip zaspi trdno in sladko.

Ko je zvonček utihnil, se je vrnila Lizika domov. Tiho je stopila v bolniško sobo. Ko je zapazila, kako njena mamica enakomerno in pravilno diha in kako sladko spi, je vzklíknila vsa srečna: „Hvala ti, božje Dete, ker si mi rešilo mamico!“

Zbudila je tedaj svojega bratca in sestrico, prižgala pred jasel-cami svečke. Vsi trije so poklekili pred božje Dete in mu zapeli pesem tople zahvale.

Koledniki.

Hojlá, hojlí, hojlá.
Na Jutrovem smo mi doma.
Smo častitljivi možje:
sveti Kralji trije.
Pobožne pesmi pojemo,
na dobra srca trkamo.

V mesto Betlehem hitimo.
Zvezdo biserno v rokah držimo,
da poti prave ne zgrešimo.
Kdor dobro nam želi,
daruje naj petake tri!
Hojlí, hojlá, hojlí.

Naši križci.

Ali že veste, da so dobili Križarji svoj poseben znak? Križec je to, tako lep in svetel, da bi človek kar mislil: „Gotovo je čisto srebrn.“ Sredi križca je slika sv. Franciška. Tako imate v znaku označeno oboje: Križarji ste in sicer Franciškovi. Zgoraj je vtisnjeno Jezusovo ime, spoda pa franciškanski grb: Jezusova in Franciškova roka. Ob straneh je latinski napis: Sante Francisce, ora pro nobis! — Sv. Francišek, prosi za nas! Križarji so lahko ponosni na ta svoj krasni znak, ki naj se jim leskeče na prsih vsako nedeljo in ob dnevih sestankov. Vsakdo naj si ga kupi pri svojem g. voditelju!

????????? VPRAŠALNI KOTIČEK ?????????

P. HUGO:

1. Imam hčerko, kateri je ime Lurška Bernardka. Toda ne vem kedaj ima god. In tudi ime je predolgo. Prosim pojasnila. K. S.

Ko je bila Lurška Bernardka l. 1925. proglašena za blaženo, dan njenega praznovanja ni bil določen. Onim francoskim škofijam, katerim je bila dovoljena posebna sv. maša njej v čast, je bilo na prosto voljo dano, kedaj se naj obhaja njen god. Ker se svetnikom, če ni kake ovire, navadno smrtni dan določa kot godovni dan, lahko obhajate god svoje hčerke 12. dec., smrtni dan Lurške Bernardke. Ime je res predolgo. Lahko jo kličete: Bernardka, ali po francosko Bernardet, ali če hočete s takozvanim „mlečnim“ imenom Nardi.

2. Ali opravijo tretjeredniki svojo redovno molitev, če z drugimi vred molijo svoje Očenaše in po vsakem sami zase na tihem dostavijo Čast Očetu itd. — A. B.

Splošno je dovoljeno take molitve opravljati z drugimi, ki jih sicer niso dolžni opravljati, celo duhovniške dnevnic. A nekaj drugega je, kar tega načina v Vašem slučaju ne priporoča. Čast Očetu itd. bi morali dostavljati sami in sicer takrat, ko bi drugi molil že nov Očenaš. Tako prekopicanje pa ni v skladu z nobeno molitvijo, najmanj z oficielno. Treba, da ko eden konča, šele drugi začne. Da bi bilo v redu, bi moralisti, ki naprej moli, po Amen toliko počakati, da bi tretjerednik dostavil Čast Očetu... Nočemo sicer trditi, da bi bilo neveljavno, za kar vprašate, vsekako pa je nedopustno in prezložno.

3. Ali je vse greh zoper šesto božjo zapoved, kar pride človeku v vsakdanjem življenju na misel. — A. B.

Kar samo na misel pride, to sploh še ni greh, sicer bi bili mnogi grehi naravnost neizogibni. Koliko človeku vsak dan buti v glavo, če hoče ali noče. To vendar ne more biti še greh, naj bo kar že. Pri slabih mislih se greh začne šele, ko se človek zave, za kaj gre in mesto da bi dotične misli odklonil, se prostovoljno naslaja v njih, ako za to nima pravice. Razvoj iz neprostovoljne slabe misli v prostovoljno, grešno, je sledeči: Kadarkoli neprostovoljno ukresana misel človeka zasnuje, pokvarjena nižja narava, kateri kot taki ugaja, takoj izreče svoj „da, hočem“. Tej poroki sledi neko čutno ugodje. Višja narava, razum in volja še nič ne vesta o tem. In ker je greh od nju odvisen, dotlej o njem še ne more biti govora. Po nižji naravi taka misel zasnuje višjo, razum in voljo. Razum že čuje njen snubeči glas. A ji še ne obrne popolne pozornosti, se še ne zaveda docela za kaj gre. Na tej stopnji razvoja se še ne more govoriti o smrtnem grehu, četudi bi sam na sebi

bil. Ko se višja narava docela zave položaja, na eni strani jo snubi strast, na drugi vest, takrat se je dolžna za eno ali drugo odločiti. Če za strast, ki se ji ponuja z grešno mislijo, je popolni greh, če za vest, si v knjigo življenja zabeleži eno zmago.

4. Ali je vsako slabo govorjenje o bližnjem greh? — A. B.

Vsako, če ima dotični namen bližnjemu škodovati na dobrem imenu, ali vsaj previdi to škodo. Če v svoji lahkomišljenosti in klepetavosti kaj takega govori, brez slabega namena in niti sluteč kaj hudega, se mu to seveda ravno tako ne všteje, kakor slabe misli ne, dokler se jih ne zave. A kdor iz izkušnje ve, da rad bližnjega obira, pa takrat, ko se tega zave, nima volje odvaditi se tega, se mu tudi nepremišljeno opravljanje bolj ali manj všteje, kakor tistemu, ki ima grešno navado preklinjevanja, a ko se je zave, nima volje se odvaditi. Pri posameznih kletvah mnogokrat res ne ve, kedaj mu uide, kakor n. pr. tisti oče, ki je katehetu na pritožbo, da njegov fant preklinja, odgovoril: Le kje se ta h... navadil. Toda kadar se te grešne navade zave, mora odločno skleniti: Ne več!

5. Ali se mora pri povzdigovanju križati in trikrat na prsi potrkati? — A. B.

Ne, niti eno niti drugo ni zapovedano, ampak le pobožna navada. Morda je nastala na ta način, ker so bili tistimi, ki med povzdigovanjem počaste presv. Rešnje Telo, podeljeni razni odpustki, pod pogojem, če s skesanim srcem ta ali oni vzdih napravijo. Tako je papež Pij VII. l. 1815. dovolil odpustek 100 dni onim, ki bodo med povzdigovanjem skesano in pobožno vzdihnili: Hvaljeno in češćeno naj vedno bo presveto Rešnje Telo! Verni so hoteli pokazati ali vzbuditi kesanje s tem, da so se na prsi trkali. Papež Pij X. je 18. maja 1907 dovolil odpustek 7 let in 7 kvadragen onim, ki pri povzdigovanju obeh podob dvignejo glavo, pogledajo presv. Rešnje Telo in vzdihnejo: Moj Gospod in moj Bog! Ako to delajo cel teden, dobe popolni odpustek pod običajnimi pogoji. Isto velja, če to store, ko je Najsvetejše izpostavljeno. Je tedaj bolj v cerkvenem duhu, če med povzdigovanjem to naredimo, kakor če bi povesili oči in se na prsi trkali. Še boljše je pa, če napravimo oboje, ker je združljivo.

6. Ali tretjerednik, ki v novicijatu iz katregakoli nepostavnega vzroka ne nosi škapulirja in pasu, pretrga novicijat in ga mora še enkrat začeti. — S. P.

Ne, da je le ohranil voljo po novicijatu napraviti obljubo, tako je odločila sv. kongregacija za odpustke 4. marca 1903.

7. Ali morajo tisti tretjeredniki, ki so po obljubi izstopili iz tretjega reda, ali bili izključeni, znova delati leto poskušnje, če žele znova vstopiti? — S. P.

Ne, ni treba. Če je odbor dotične skupščine, kateri se hočejo prikloniti spoznal, da so vredni in jih je na podlagi tega sprejel, jih voditelji pusti obljube ponoviti in so zopet pravomočni udje reda. Tem bolj velja to o onih, ki so bili pred leti veljavno sprejeti in pripušćeni k obljubam, potem so pa vse opustili, a nikoli izstopili. Ti si morajo zopet nadeti pas in škapulir, začeti opravljati redovne dolžnosti in stvar je v redu.

Kronika III. reda.

Pod tem naslovom bomo odslej priobčevali glavne podatke o posameznih tretjeredniških skupščinah med Slovenci. Potrebno je to, da dobimo in imamo jasno sliko o razvoju III. reda. Spoznali bomo na tak način kje treba zastaviti delo, da se pomnoži število članov III. reda, da se spravi število naročnikov Cvetja na tisto višino, ki bi jo nujno morala skupščina imeti. Edino na tej podlagi bo možno spisati svoj čas zgodovino III. reda med Slovenci. — Ker se zlasti pri številkah in imenih rade vrinejo pomote, bomo hvaležni za vsak tozadevni popravek. — Priobčujemo po vrsti, kakor dobivamo podatke.

RUSE, okrožje: Maribor; ustanovljena: 8. 10. 1916; voditelj: Pšunder Ferdinand, župnik; odbor: Klamfer Jožef, Erhatic Anton, Klampfer Marija, Kapaun Marija, Goričan Ana, Votolen Kristina, Sevšek Antonija, Šerc Marija; število članov: moških 5, ženskih 39; v novicijatu: 5; Frančiškovih križarjev 32; naročnikov Cvetja: 24; okoliš skupščine: 2260 duš.

FRAM, okr. Maribor; ust. 16. 2. 1913; voditelj: Kragl Viktor, župnik; odbor: Blažič Matevž, Domadenik Franc, Blažič Štefan, Rotard Julijana, Šmirmaul Otilija, Štern Neža, Marčič Jožefa, Štern Marija, Rauš Marija; število članov: moških 11, ženskih 64; v novicijatu: 5; naročnikov Cvetja: 15; okoliš skupščine: 2478 duš.

ROB NA DOLENJSKEM, okr. Nova Štifta; ust. 12. 10. 1920; voditelj: Zabukovec Tomaž, župnik; odbor: Centa Marija, Jaklič Frančiška, Bavdek Marjeta, Jakše Alojzija, Peček Neža; število članov: moških 3, ženskih 74; v novicijatu: 2; naročnikov Cvetja: 18; okoliš skupščine: 1600 duš.

SV. PETER NA KRONSKI GORI, okr. Maribor; ust. 10. 7. 1927; voditelj: Vrhnjak Alojz, župnik; odbor: Pečnik Anton, Ravlan Ana, Vrhovnik Marija, Rotovnik Jožefa, Kogelnik Ana; število članov: moških 6, ženskih 42; v novicijatu: 2; naročnikov Cvetja: 20; okoliš skupščine: 1668.

SMARTNO PRI LITIJI, okr. Ljubljana; ust. 30. 10. 1904; voditelj: Rihar Matej, dekan; odbor: Čopar Neža, Zamen Marija, Pogljajen Marija, Zupančič Marija, Jakopič Jožefa, Hauptman Marija, Grdin Cirila, Mandelj Marija; število članov: moških 4, ženskih 134; v novicijatu: 3; naročnikov Cvetja: 21; delujoči odseki: dobrodelni in misijonski; okoliš skupščine: 5000 duš.

KRANJSKA GORA, okr. Brezje; ust. 22. 12. 1911, voditelj: Čuk Karel, župnik; odbor: Mertelj Helena, Cuznar Marjeta, Smolej Mina; število članov: moških 3, ženskih 33; naročnikov Cvetja: 8; okoliš skupščine: 1600 duš.

SELCE NAD SKOFJO LOKO, okr. Škofja Loka; ust. 1883; voditelj: Suštersič Franc, župnik; odbor: Solar Jakob, Nastran Franica, Šmid Marija, Bogataj Marija, Rant Ivana, Prezej Ivana; število članov: moških 8, ženskih 176; v novicijatu: 4; naročnikov Cvetja: 24; delujoči odsek: dobrodelni; okoliš skupščine: 3180 duš.

SLOVENSKA BISTRICA, okr. Maribor; ust. 17. 12. 1912; voditelj: Cerjak Jožef, župnik; odbor: Povh Peter, Stupan Jožef, Zervav Franc, Tramšek Ana, Markl Marija, Miško Ana, Pušnik Roza, Leskovar Ivana, Jelen Elizabeta; število članov: moških 69, ženskih 167; v novicijatu 3; Frančiškovich križarjev: 2; naročnikov Cvetja: 6; okoliš skupščine: 4600 duš.

ŠT. JANŽ NA DOLENJSKEM, okr. Novomesto; ust. 1904; voditelj: Črnilec Janez, župnik; odbor: Brate Jožefa, Jakšič Marija, Papež Uršula, Trinkaus Marija, Podlogar Ana, Starina Angela, Plazav Terezija, Sonc Jožefa, Štih Ana; število članov: moških 6, ženskih 112; v novicijatu: 4; naročnikov Cvetja: 21; okoliš skupščine: 2800 duš.

Razno.

2. Darovi za misijone:

A. Za afrikanske misijone: Kržišnik Ivana Din 20.

B. Za splošne misijone: Misijonska družba na Viču Din 1700. Neimenovana 200 Din. Neimenovana (Ljubljana) 100 Din. Neimenovana 40 Din. Kržišnik Ivana za enega otroka, ki naj se krsti na ime Frančišek 40 Din. Tretji red Kamnik Din 30.

3. Za cerkev sv. Frančiška v Šiški:

Msg. Tomo Zupan 100 Din. Prof. bogosl. dr. Jožef Dolenc Din 100. Marija Preželj 30 Din.

4. Za cerkev sv. Antona v Belgradu:

Bajuk Hugo 50 Din.

5. Za Armado sv. Križa:

Tretji red v Kamniku Din 20.

Iz upravnništva.

Upravišništvo lista tudi topot opozarja cenjene naročnike, da je čeke vsem priložilo. Kdor je že ponovil naročnino, naj ga ček nikar ne moti. Morda je kdo drugi v njegovem okolišu, ki bi se rad naročil na list, a mu je nerodno tistih 15 Din po nakaznici pošiljati. Temu naj ga izroči, pa bo dobro delo storil. Upravišništvu bi dalo preveč dela in list bi se preveč zakasnil, ko bi moralo pri vsakem naročniku sproti gledati na to, ali je že poravnal naročnino ali ne, da ve, komu naj priloži ček, komu ne. Toliko v pojasnilo, da ne bo kakih pritožb glede poslovanja Uprave.

Vsem dragim naročnikom in vsakemu posameznemu mnogo božičnega veselja in sladkega svetonočnega miru, ter vsestransko srečno, blagoslova polno novo leto

želi

Uredništvo in upravišništvo „Cvetja“.